

AZ ELŐTERJESZTÉS SORSZÁMA: 50.
MELLÉKLET: 4 db

TÁRGY: *Javaslat a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár 2020. évi beszámolójának, 2021. évi munkatervének valamint 2021-2023. évi stratégiai tervének elfogadására*

ELŐTERJESZTÉS

**SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSÉNEK
2021. szeptember 30 -i RENDES ÜLÉSÉRE**

ELŐTERJESZTŐ:

Ács Rezső polgármester

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:

***Liebhauser János igazgató
Losonczyné Csuprik Erika közművelődési és civil
kapcsolatok referense***

ELŐADÓ

dr. Holczer Mónika igazgatóságvezető

KEZELÉSI MEGJEGYZÉS:

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

EGYÉB SZERVEZET:

MEGTÁRGYALTA:

***Kultúra, Civil Szervezetek,
Városmarketing Bizottság***

HATÁROZAT SZÁMA:

.../2021.(IX.....) határozat

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

Terjedelem: 1 + 3 oldal

Tisztelt Közgyűlés!

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában működő Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár éves munkatervét, előző évi beszámolóját és stratégiai tervét a fenntartó hivatott elfogadni.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (továbbiakban Kultv.) 68. § (3) bekezdésében rögzített eljárási rend szerint a miniszter előzetesen véleményezi a megyei könyvtárak szakmai munkatervét, szakmai beszámolóját és stratégiai tervét.

A jogszabályi kötelezettségnek megfelelően a Tolna Megyei Illyés Gyula Megyei Könyvtár igazgatója 2021. évi munkatervét, 2020. évi beszámolóját és 2021-2023. évi stratégiai tervét megküldte Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Humán Osztályának, a Hivatal pedig előzetes véleményezésre továbbította az Emberi Erőforrások Minisztériumának 2021. március 1-én.

A hivatalos értékelés 2021. június 21-én érkezett meg Önkormányzatunkhoz, melynek tartalmi összegzése a következő:

A 2020. évben bekövetkezett világjárvány alapjaiban rendezte át a hazai kulturális élet viszonyait. A teljes intézményrendszer eddigi rutinszerű működése kényszerhelyzetbe került, ami olyan változásokat hozott az egyes szereplők – így a könyvtárak - mindennapjaiba, amelyre nem voltak, nem is lehettek felkészülve. A szolgáltatásokat a digitális térbe kellett költöztetni, a dokumentumkölcsonzést a személyes kontaktus minimalizálásával kellett megoldaniuk. Az IGYUK a 2020. évi beszámolója alapján jól vette az akadályokat, a körülmények ellenére képes volt biztosítani a könyvtári szolgáltatások folyamatosságát.

A hivatalos értékelés részeként köszönetet mondtak azért, hogy az elmúlt évben az IGYUK is kivette a részét a koronavírus-járvány elleni védekezésből; egyúttal minden olyan gyors reagálást igénylő feladatnak eleget tett, amely ezt a célt szolgálta.

A körülmények figyelembe vételével, azok kiemelt jelentőségére tekintettel a 2020. évi szakmai beszámolót és a 2021. évi szakmai munkatervet a fenntartó általi elfogadásra javasolták.

Az IGYUK 2021-2023 évekre vonatkozó stratégiai terve külön nem került véleményezésre. A Kultv. 68. § (3) bekezdése alapján „ha a miniszter a fenntartó javaslatának kézhezvételétől számított 30 napon belül nem ad véleményt, úgy kell tekinteni, hogy a javaslatban foglaltakkal egyetért. A miniszter véleménye a fenntartót nem köti döntése meghozatalában”.

A fenti törvényi felhatalmazásnak megfelelően a fenntartó elfogadottnak tekintheti a a stratégiai tervet is azzal a kiegészítéssel, hogy ha a későbbiekben mégis érkezik miniszteri értékelés, az abban jelzettek a könyvtár igazgatója köteles lesz beépíteni az érintett dokumentumba, és végrehajtásáról gondoskodni.

Az előterjesztésnek mellékletét képezi a megküldött munkaterv, beszámoló, a stratégiai terv és a minisztériumból érkezett vélemény.

Jelen előterjesztést a Kultúra, Civil Szervezetek, Városmarketing Bizottság véleményezi.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására, és a határozati javaslat elfogadására.

Szekszárd, 2021. szeptember 21.

Ács Rezső
polgármester

Határozati javaslat

**Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének .../2021. (IX....) határozata
a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár 2020. évi beszámolójának, 2021.évi munkatervének
valamint 2021-2023. évi stratégiai tervének elfogadásáról**

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése

1. elfogadja a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár 2020. évi beszámolóját, 2021. évi munkatervét és 2021-2023. évi stratégiai tervét.

Határidő: 2021. szeptember
Felelős: Ács Rezső polgármester
Liebhauser János igazgató

2. felkéri a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár igazgatóját a minisztériumtól érkezett illetve a következőkben esetlegesen még érkezendő értékelésekben felvetett észrevételek figyelembevételére, végrehajtására.

Határidő: 2021. december 31.
Felelős: Ács Rezső polgármester
dr. Gábor Ferenc jegyző
Liebhauser János igazgató

A TOLNA MEGYEI ILLYÉS GYULA KÖNYVTÁR

2020. évi szakmai beszámolója

Szekszárd, 2021. február 26.

Liebhanser János

1. RÖVID ÖSSZEFOGLALÓ

2020 a vírus elleni védekezés jegyében telt. A veszélyhelyzet kihirdetése után a kollégák ügyeletben, vagy otthonról dolgoztak, illetve tervezett szabadságukat töltötték. Ez idő alatt növeltük a könyvtár online szerepét, és új szolgáltatásokat alakítottunk ki.

Az év legfontosabb eredménye, hogy – jórészt – sikerült megőrizni olvasóinkat, fenntartani a könyvtár szolgáltatásait!

Az önkormányzat veszélyhelyzeti védekezése

- a 128/2020 (III.27.) határozat alapján a könyvtári autó és sofőr biztosítása

Ügyelet

- állományrevízió (*3/1975-ös KM-PM törvényerejű rendelet*)
 - 12 évente aktuális
 - a *TUDÁSKÖZPONTBA* költözés előkészítése
 - a közegészségügyi szabályokat betartva két-két fős csoportokban, elkülönítve
- *OTTHONKÖNYVTÁR MINDENKINEK* és *KAPUKÖNYVTÁR*
 - Szekszárdon, hetente egyszer, a kérések házhozszállítása, vagy
 - napi kölcsönzés a könyvtár kapujában
 - 1 hónapra max. 10 db könyv, vagy CD/DVD vagy hangoskönyv, ill. folyóirat kölcsönözhető
 - visszahozás után 1 hét karantén

Otthoni munka

- kapcsolattartás a munkatársakkal
- rendelés, dokumentumok feldolgozása, ill. törlése
 - otthoni számítógépek telepítése
 - dokumentumkiszállítása
- honlap-, és adatbázis-karbantartás
- Helyismereti aprónyomtatványok digitalizálása
- *ZÖLDKÖNYVTÁR*
 - gyűjtőkori szabályzatát módosítása
 - leválogatás a könyvtár állományából
 - új beszerzések
 - az új különgyűjtemény kialakítása az online katalógusban
- új szolgáltatások fejlesztése a minőségirányítás elvei szerint
- *AZ ÉN KÖNYVTÁRAM* mintaprogramjainak adaptálása
- könyvtári programok előkészítése, háttéranyagok készítése
- elmaradt rendezvények átszervezése, szerződések előkészítése
- a 97 KSZR könyvtár programtervének összehangolása
- a 2021-23 könyvtári stratégia elkészítése
- a pandémiás terv kidolgozása

Online kapcsolattartás olvasóinkkal

- [#maradjotthon](#) kampány
- aktuális évfordulók, ünnepek
- video-köszöntők
- irodalmi rejtvények, kvízek
- linkajánlók
- online klubfoglalkozások felnőtt -, ill. ifjúsági tagokkal

- *PAPÍRSZÍNHÁZ*: könyvtárosok mesélnek
- *BOLDOG KEDDET!* és *IRODALMI TÁRTOSZTÁLY* - Dicső Zsolt költő és könyvtáros
- *ÉPÍTS MÉSÉT LEGOBÓL LÁZÁR ERVIN MESÉIRE!*
- *MÉSZÖLY100* rajzverseny és mesevideók

Nyitva tartás

- könyvtári programok - *Ünnepi Könyvhét és Országos Könyvtári Napok*
- időszakos kiállítások

2. STRATÉGIAI CÉLOK VÉGREHAJTÁSA

A könyvtár előző stratégiája 2020-ban lejárt, így az idei év feladata volt a régi stratégia értékelése, az újat megalapozó mérések, partneri vélemények, helyzetkép összesítése, a munkatársakkal közös új stratégia megalkotása

A 2016-2020 stratégia megvalósulása

- **Gyűjteményszervezés**
 - használói igényfelmérések
 - állományrevízió
 - gyűjtőkörnek megfelelő online adatbázisok
 - digitalizálási terv - helyismeret online elérése
- **Partnerközpontúság**
 - rendezvénybusz könyvtáron kívül - *iskolák, városi rendezvények*
 - védőnői hálózat, baba-olvasócsomag
 - segítséggel élők szervezetei
 - Pszichiátriai Osztály
 - letéti könyvtár
 - biblioterápia - *Református egyház, Hőgyészi Időstotthon*
 - könyvtár, mint rehabilitációs helyszín
 - konferencia
 - új felhasználók moduláris képzése
 - új közösségek
 - rendszeres tájékoztatás új szolgáltatásokról, programokról
 - *TUDÁSKÖZPONT* tervei bemutatása civileknek
- **Szervezeti kultúra**
 - HR stratégia alapján új munkatársak felvétele
 - felhő szolgáltatások a belső információért
 - dolgozói elégedettségmérés
- **Minőségirányítás**
 - elnyert Minősített Könyvtári Cím
 - folyamatszabályozás fejlesztése
 - a könyvtári önértékelés alkalmazása, minőségi szemlélet elmélyítése
 - régiós együttműködés Zala, Somogy, Baranya megyei könyvtáraival

- **Szolgáltatásfejlesztés**
 - TUDÁSKÖZPONT új szolgáltatásai
 - Új szolgáltatások igényfelmérés alapján - PDCA
 - AZ ÉN KÖNYVTÁRAM mintaprogramjainak adaptálása
 - ifjúsági klub, önkéntesség
 - Otthonkönyvtár mindenkinek
 - periodikák kölcsönzése
 - könyvtár az online térben - tartalomszolgáltatás

A 2021-23 stratégia

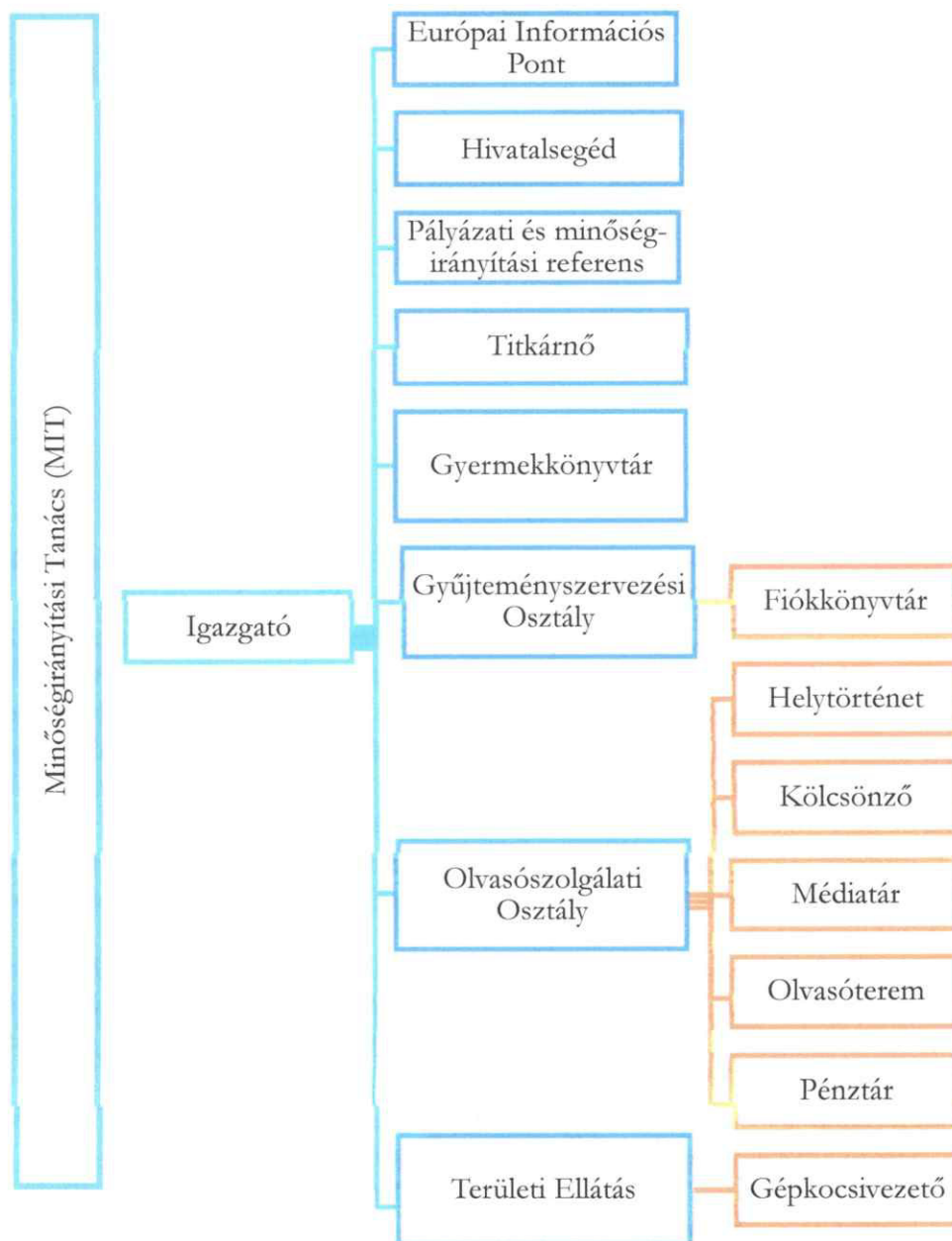
- Felkészülés a TUDÁSKÖZPONTBA költözésre
- Szolgáltatásfejlesztés
- Digitális szolgáltatás
- Minőségirányítás

3. SZERVEZET

- A közalkalmazotti jogviszony átalakulásáról szóló 2020. évi XXXII. törvény alapján 2020. november 1-jével a kollégák jogviszonya átalakult a Munka Törvénykönyve szerint.
- A könyvtár 31 korábbi munkavállalójából 1 főt eleve munkaszerződéssel foglalkoztattunk, továbbá 2 kolléga nem vállalta az átalakulást, így a jogviszonyváltás összesen 28 főt érintett
- Az érintettek számára a 6%-os bértömeg emelés a 305/2020 (jún.30.) Kor. rendelet 2. sz. által normatíva megemelésével, valamint az EMMI és a fenntartó külön-megállapodása alapján volt biztosított. A differenciált béremelés 2020-ban visszamenőleges volt, 2021-ben csak az éves költségvetés elfogadása után történik majd meg.
- A béremelés sajnos nem kompenzálja a könyvtári szakma fokozatos presztízsvesztését. A megyei könyvtár HR stratégiája kénytelen magas fluktuációval számolni: nehéz jó szakembert találni!
 - a könyvtár vezetésének célja olyan szervezeti kultúra kialakítása, amivel a munkatársak azonosulni tudnak, és csapatként tudnak dolgozni a könyvtár céljainak eléréséért
 - a 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelettel összhangban 3 kolléga képzése indult el, ill. fejeződött be 2020-ban
- A könyvtár az alapfeladatát támogató háttértevékenységeket külön szerződésekkel biztosítja
 - informatika és szerverkarbantartás – HQ Info Bt
 - KSZR informatika (97 település) – M-Digit Kft
 - könyvkötés – Bodrogi István
 - takarítás – Prizma FM Services Kft

• vezető vagy magasabb vezető	5
• könyvtárosként foglalkoztatottak	25
○ könyvtáros szakképesítéssel	22
○ középfokú szakképesítéssel	2
○ egyéb felsőfokú végzettséggel	1
• egyéb alkalmazott	6
○ felsőfokú végzettséggel	1
○ középfokú végzettséggel	5
• Összes	31

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár szervezeti felépítése

4. INFRASTRUKTÚRA

Az új könyvtár épület, a *TUDÁSKÖZPONT*

- Az évtizedes várákozás után a Modern Városok Program keretében 2018 végére elkészült a *TUDÁSKÖZPONT (levéltár + könyvtár)* kiviteli terve.
- A 299/2018. (XII. 27.) számú kormányrendelet alapján a kivitelezőt a BMSK (*Beruházási, Műszaki Fejlesztési, Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zrt*) jogosult kiválasztani.
- A BMSK-hoz 2020. végéig beérkezett 3 pályázat elbírálása még tart. Ha 2021 tavaszán indulhat az építés, 2023-ban költözhet a könyvtár.
- Addig a jelenlegi épület adottsága határozza meg a könyvtár működését, azaz a hely szűke és a változó olvasói igények kompromisszumos egyeztetése tartja fenn a működőképességet.

A TUDÁSKÖZPONTBA költözés logisztikai előkészületei 2020-ban

- **Működés újratervezése**
 - új munkaszervezés a TUDÁSKÖZPONT tervei tükrében
 - a HR stratégia aktualizálása
- **Gyűjteményszervezés**
 - állományellenőrzés
 - selejtezés
- **Új szolgáltatási gyakorlatok kialakítása**
 - ifjúsági klub
 - Európai Információs Pont
 - oktatótermek
 - baba-mama szoba
- **Zöld könyvtár**
 - gyűjteményszervezés
 - környezettudatos működés

Informatikai eszközlista

- **Szerverek**
 - 4 fizikai szerver
 - 8 virtuális szerver – *adatbázis-, fájl-, levelező- és webszerverek*
 - 1 NAS
 - 4 szünetmentes táp
- **Szerver szoftverek**
 - 2 Oracle adatbázis szerver
 - Apache + php + mysql alapú webszerverek
 - Postfix + dovecot + mysql + squirrelmail + postfixadmin levelezőrendszer
 - Virtualbox
- **aktív hálózati eszközök**
 - 3 core router
 - 13 switch
 - 18 AP router
- **passzív eszközök**
 - 8 patchpanel + kábelezés
 - 2 rackszekrény
- **kliensek**
 - 60 PC + laptop
- **kiegészítők**
 - 13 nyomtató
 - 4 fénymásoló
 - 7 szkennel
 - 4 projektor
 - 2 kamera

Gépjárművek

- 5 személyautó – *Dacia Lodgy, Logan, Duster, Sandero, Opel Astra*
- 1 kisbusz – *Renault*

5. GYŰJTEMÉNYI INFORMÁCIÓK

Gyűjteményfejlesztés

- A könyvtár 11 230 eFt összegű saját forrásán túl az **NKA Könyvtámogatási Programja**, az **érdekeltség-növelő támogatás**, az **Országos Dokumentum-ellátási Rendszer (ODR)** támogatása és a **Márai-program** segítette a könyvtár gyűjteményfejlesztését.
 - Az **NKA Könyvtámogatási Programja** jelenti számunkra a legnagyobb gyarapítási támogatást: 906 db könyvet leltároztunk be, 2 952 000 Ft értékben; sajnos az olvasói igényekhez igazodó rendelésre továbbra sincs lehetőség.
 - Az **Érdekeltség-növelő támogatás** 1307 eFt összege a tavaly évihez volt hasonló.
 - Az **ODR támogatás** dokumentumvásárlásra és a könyvtárközi kölcsönzés postaköltségére fordítható. 2020-ban az eddigi legnagyobb összegű támogatást nyertük el: 2 millió forintért 645 db könyvet vásárolhattunk.
 - A **Márai-program** keretében összesen 860000 Ft értékben kaptunk könyveket: 303 db könyv + 5 db hangoskönyv.
- A könyvtár mindhárom jelentős könyvterjesztővel – *Kello, Lira, Bookline* – szerződésben áll, tőlük átlagosan 30% feletti volt a kedvezmény, a beszerzett dokumentumok kiválasztása a könyvtárhasználók igényeinek figyelembe vételével történt.
- Az év során 7387 db dokumentumot vettünk nyilvántartásba 18 953 eFt értékben.

○ Könyv, folyóirat	6641
○ Térkép	23
○ Kotta	3
○ Hangdokumentum	395
○ Képdokumentum	324
○ Egyéb	1
○ Összesen	7387

- A könyvtár cselekvési tervében kiemelt feladat a törlést: célunk, hogy annyi könyvet töröljünk az állományából, hogy számottevően ne nőjön a raktári állomány.
- 5888 db könyvtári dokumentum kivonását végeztük el, amelyből 4799 db volt a könyv.

• Részlegek	db	Ft
○ Felnőtt	1814	741525
○ Gyermekek	2513	230483
○ Helyismereti	31	32267
○ Idegen nyelvi	472	306401
○ Olvasóterem	356	234318
○ Nemzetiségi letét	702	144738
○ Összesen	5888	1689732

- **A könyvtár állománya 2020-ban összesen 353562 db**

Gyűjteményfeltárás

- Az elektronikus katalógusba rögzített rekordok száma 9875 db volt, ebből
 - bibliográfiai rekord 4791
 - authority rekord 5084
- Folyamatosan javítottuk a régebbi authority rekordokat
 - egységesítés
 - utalókkal történő kiegészítés
 - helyi állományadatokat aktualizálása
- a tartalmi feltárását egységes tárgyszavakkal végeztük, az átemelt rekordokban a tárgyszavakat minden esetben ellenőriztük.

- a régebbi hiányos rekordokat kiegészítettük, rekordkapcsolatokat hoztunk létre - pl. *előzménye, folytatása a műnek stb.*

Állományellenőrzés

- A vészhelyzet által előírt bezárást kihasználva 2020-ban – a még 2019-ben ellenőrzött helyismereti gyűjteménnyel együtt – a könyvtár minden részlegében be tudtuk fejezni a kötelező az állományellenőrzést, ezzel is felkészülve a *TUDÁSKÖZPONTBA* költözésre
- Összesen 229 358 db könyvet ellenőriztünk.
- A munkafolyamat során a könyvek raktári jelzeteit, lelőhelyét – amennyiben szükséges volt – módosítottuk, ellenőriztük a raktári rendet is

Állományvédelem

- A megyei könyvtár 52 db muzeális dokumentumot őriz
- 2020-ban biztonsági jellel ellátott dokumentumok száma 398 db, ami egyben a védett állomány (*helyismeret, olvasóterem*) éves gyarapodása

Digitalizálás

- Az EMMI által támogatott KDS pályázat megvalósítása – adminisztratív okok miatt – 2021-re tolódott
- Digitalizálni kívánt állományrészek:
 - a helyismereti részleg fényképei 3 000 db
 - szórólapok, prospektusok 2 000 db
 - a papír alapú, cikkadatbázis lapjai 150 000 db
 - aprónyomtatványok, plakátok 22 000 db
 - Tolna megyében megjelenő újságok, települési lapok, és régi iskolai értesítők – összesen 506.000 oldal
 - cikk-kivágatok 19 920 oldal

6. SZOLGÁLTATÁSOK

A bezárások jelentősen csökkentették a személyes használatot, ám az olvasók szívesebben válogatnak szabadpolcra, mint online!

CÉLCSOPORTOK

GYERMEKKÖNYVTÁR - *Olvasóvá nevelés, tanulástámogatás, közösségfejlesztés, szabadidő szervezés*

Nyílt programok

- **14+11** online Mazsola Könyvtári Babaklub + *Védőnő*
- **9** csoport - *PÁL UTCAI FIÚK* kiállítás
- **9** *KÖSZÖNJÜK MAGYARORSZÁG!*
- **8** település + **26** YouTube - *PAPÍRSZÍNHÁZ*
- **2** Családi Meseest
- **2** Könyvtári Madárbarát Kör
- **1** bábelőadás – *Népmese Napja*

Online

- **30** Adventi kézműves ajándécsomag
- **#Mészöly100**
 - **141** mű - *múzeummal közös rajzpályázat, 10 település*
 - **25** Mészöly-mese – *YouTube*
- *Építs mesét!* - *Lázár Ervin mesék legoból*
- „Olvass és játssz velünk!” - *Csukás István mese vetélkedő*

Konferencia

- *BABAOLVASÓ 3* fő
- *TÁRSADALMIASÍTÁS 1* fő

MÉDIATÁR

- 242 új DVD
- 288 új CD

A könyvtár bezárására miatt

- a személyes használat harmadára
- a kölcsönzők és kölcsönzések száma felére csökkent
- ám újságok kölcsönzése nyolcszorosára nőtt - *67 féle periodika*

NEMZETISÉGI ELLÁTÁS

A könyvtár szervezi a megye nemzetiségi ellátását, segíti az önazonosság, a nyelv megőrzését - *Országos Idegennyelvű Könyvtár*

- kölcsönzés
 - változatlan szakkönyv, szótár – *nyelvvizsga*
 - csökkenő szépirodalom
- ajánlójegyzék
 - szótárak
 - rövidített olvasmány – *műfaj, nehezségi szint*
- rejtvenyjáték

FOGYATÉKKAL ÉLŐK

AZ ÉN KÖNYVTÁRAM mintaprogramok

- **6 OTTHON A KÖNYVTÁRBAN – KÖNYVTÁR AZ OTTHONBAN** gyermekotthonban élő állami gondozott, értelmi sérült, halmozottan hátrányos fiatalok olvasásfejlesztő, szövegértést segítő + *Szivárvány óvoda*
- **3 ISKOLÁRA-HANGOLÓ** szövegértést és kooperativitást fejlesztő
- **3 BETŰSPAGETTI** SNI-s tanulási nehézségűeknek szövegértést fejlesztő program

HELYBEN ELÉRHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK

KÖLCSÖNZÉS

01.01-03.15 - Teljes nyitva tartás: heti **40** óra

03.16-04.13 - Teljes bezárás - #maradjotthon kampány

04.14-06.14 - Teljes bezárás - *OTTHONKÖNYVTÁR* keddenként **4** óra

06.15-08.30 - Korlátozott nyitva tartás: heti **24** óra

08.31-11.10 - Teljes nyitva tartás: heti **36** óra

11.11-12.31 - Teljes bezárás - *OTTHONKÖNYVTÁR / KAPUKÖNYVTÁR* heti: **36** óra

- Az időbeosztás mutatja, miként tanulta meg a könyvtár a teljes bezárás ellenére biztosítani szolgáltatásai elérését

	2019	2020
Könyvtárhasználók	2533	2321
Helyben használat	435	59
Kölcsönzések	15559	10600
Kölcsönzött dokumentumok	66323	59752
Távhasználat	4444	11258
Referenz kérdés	1111	806

- A lezárás ellenére sem csökkent jelentősen a használat száma
- A szolgáltatások rugalmassága megháromszorozta a távhasználatot

- Célunk a **401 főt** elérő **OTTHONKÖNYVTÁRI** szolgáltatás megőrzése
- Sok hagyaték átválogatása, állományba vétele – *hiánypótlás, állapotjavítás*
- Olvasás népszerűsítés
 - rejtvény pályázat
 - irodalmi pályázat
 - akciók - pl. *Valentin napi könyves vakrandi*

OLVASÓTEREM

A bezárások miatt érthetően csökkent a látogatottság, amit az újságkölcsönzés ellensúlyoz

- régi igény – akkor 18 lap
- jelenleg már 67 lap kölcsönözhető
 - minden közéleti hetilap
 - a keresett napilapok
- az egyedi igények miatt folyamatosan nő a kínálat
- ezt a szolgáltatást a járvány után is fenntartanánk

HELYISMERET

A bezárás miatt

- kevesebb könyvtárhasználat
- növekvő távhasználat
 - referenz kérdés
 - szkennelés
 - adatbázis használat
- digitalizált anyagok mentése DVD-ről szerverre
- fotók metaadatolása
- cikkek szkennelése
- megyei évforduló naptár, életrajzi adatbázis

TÁVOLRÓL ELÉRHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK KÖNYVTÁRKÖZI – ODR

	2019	2020		2019	2020
Beérkezett kérések	2714	2078	Küldött kérések	468	243
eredetiben:	2550	1962	eredetiben:	442	212
elektronikus másolat:	59 db	29	elektronikus másolat:	12	19
nem teljesült:	103 db	85	nem teljesült:	14	11

- a 2078 kérésből ODR-en keresztül 1484 jött, melyből 1402-t tudtunk teljesíteni. Ezzel összesítésben a 8. helyet, a megyei könyvtárak között pedig változatlanul az 5. helyet foglaljuk el.

DIGITALIZÁLT TARTALOM

- A könyvtár kiemelkedő partnere az *Arcanum Adatbázis Kft.*, ők végzik könyvtárunk digitalizálási munkáit. Természetes tehát, hogy a digitalizált anyagaink honlapunkon kívül a *Hungaricana Könyvtárportál*on is elérhetők. A segítségükkel elért felhasználói kör jelentős forgalmat generál. Az oldalmegtekintések száma: 146 287

KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK RENDEZVÉNYEK

- A vírus helyzet csak pár hónapra tette lehetővé a közösség rendezvények megtartását, mégis jelentős számú alkalmat tud a könyvtár feljegyezni mutatók táblázatban
- A helyzet kikényszerítette a könyvtár jelentős online aktivitását, amit a jelentős számú bejegyzés videó-megosztás tanúsít

KLUBOK

Ifjúsági klub - tavaszi tanácsstalanság után, ősszel jöttünk rá, hogy csak online találkozhatunk, ezért közös döntés, milyen felületen találkozunk, mit tudunk közösen játszani, napi kapcsolatban vagyunk, hol csoportban, hol privát

- 4 személyes találkozás 34 fő
- 7 online beszélgetés 51 fő
- 3 olvasótábor 74 fő

Olvasóklub – Az idősebb generáció számára az online kapcsolattartás nem pótolja a személyes együttlétek hangulatát

KÉPZÉSEK

Márciusig megtartott tanfolyamok

- 2 alapfokú - 10 fő + 2 kolléga
- 2 moduláris- *Facebook* - 9 fő + 1 kolléga
- 2 okostelefon - 14 fő + 3 kolléga

A zárás miatt a foglalkozás szám csökkent, de a hatékonyság nőtt: rövidebb idő alatt, kevesebben többen képeztek!

KIÁLLÍTÁSOK

- Weisz Béla – *Karikatúra*
- Ruip Gergő – *Fotó*
- Horváth Pál – *Képeslap*
- A Pál utcai fiúk – *Vándorkiállítás*
- Babageometria – *Kiállítás*

ONLINE FELÜLETEK

HONLAP - nemcsak a hivatalos tájékoztatás terepe, de portálként megteremti a 24 órás szolgáltatások lehetőségét is - *pl. előjegyzés, hosszabbítás*

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

A könyvtár közösségi aktivitása számokban

- **Facebook**
 - 2020. végére 3 307 fő követőnk lett, közülük **757** új
 - összes interakció 2020-ban **93 914**
 - forrás: <https://www.facebook.com/help/274400362581037>
- **Instagram**: 417 követő, 114 bejegyzés, 10 578 elérés, 968 interakció
- **Twitter**: 14 követő, 67 bejegyzés

7. MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS

A könyvtár minőségpolitikai célja, hogy használóinak minőségi szolgáltatásokat nyújtson, támogassa az információszerzést, a szórakozást, és a kultúra segítségével közösségeket építsen

- E célok eszköze a Minőségirányítási Tanács, mely
 - a könyvtár teljes tevékenységét lefedi
 - tagja minden középvezető
 - heti rendszerességgel működik
 - felügyeli a munkacsoportok munkáját
- A MIT irányításával a munkacsoportok
 - rendszeresen mérték a használók igényeit és elégedettségét
 - tudatosan alkalmazták a PDCA-elvet – *folyamatirányítás, szolgáltatásfejlesztés*

- A MIT eddig háromszor végzett önértékelést: 2016 – KKÉK, 2018 – KMÉR, 2019 – módosított KKÉK
- Ez utóbbi eredménye és az évtizedes munka eredményeként 2020. január 22-én a megyei könyvtár megkapta a *MINŐSÍTETT KÖNYVTÁR* címet.
- 2020 legfőbb feladata a dolgozókkal csoportmunkában a 2021-23-es stratégia megalkotása volt
 - helyzetelemzés készítése - *PGTTJ, SWOT*
 - prioritások felállítása összhangban országos és helyi stratégiákkal
 - beavatkozási pontok és eszközrendszerek meghatározása
- E stratégia kiemelkedő célja felkészülni a minősített könyvtár cím megújítására
- A megyei könyvtár négy megye (*Zala, Somogy, Baranya, Tolna*) régiós együttműködése keretében
 - veti össze hasonló adottságú partnereivel működése mutatóit - *benchmarking*
 - velük együttműködve fejleszti szolgáltatását - *minőségirányítás, KSZR, ODR, GDPR*
- A megyei könyvtár – a 1997. évi CXL törvény 66 §. j pont szellemében – rendszeres konzultációt tart Tolna megye 12 nyilvános könyvtárával
- 2020-ban az évi 4 alkalomból csak 1 személyes találkozásra kerülhetett sor, de online egyeztetésekben szóba került a Minőségirányítás, a GDPR és - természetesen - a közalkalmazotti átalakulás is!

8. TUDOMÁNYOS KUTATÁS ÉS KIADVÁNYOK

- A könyvtár személyi állományának összetétele, illetve annak szűkös volta nem teszi lehetővé, hogy intézményesített formában támogassa a tudományos kutatómunkát, nem tud biztosítani kutatónapokat, és ezért nem is folytat tudományos publikációs tevékenységet.
- Ellenben a könyvtár szakemberei – lehetőségükhöz alkalmazkodva – előadásokat tartanak, szakértői tevékenységet végeznek, konferenciákon, továbbképzéseken vesznek részt, és konferenciákat szerveznek
 - Ilyen a Szekszárdon 1921-ben született, idén százesztendős Mészöly Miklós centenáriumára készült *FÉNYKÉPES NYOMOZÁS MÉSZÖLY MIKLÓS LÁZADÁSAI ÜGYÉBEN „A szekszárdi Mészöly-projektéről”* címmel a 6. Spanyolnátha Műhelytáborban, 2020. szeptember 11-én, Tiszaörs-fürdőn elhangzott előadás is
 - <http://www.spanyolnatha.hu/archivum/2020-5/93/spanyolnatha-muhelytabor-2020-br-eloadasok/fenykep-es-nyomozas-meszoly-miklos-lazadasai-ugyeben/5180/>
 - Ez a publikáció képezte az Országos Könyvtári Napok során, Szekszárdon, 2020. október 11-én elhangzott előadásnak az alapját is
 - <https://www.facebook.com/events/625873881326371/>

9. PARTNERSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉS

- A könyvtárosok tagjai, esetleg vezetői számos helyi és országos szakmai vagy civil szervezetnek – *Informatikai és Könyvtári Szövetség, Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Közggyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete, Honismereti Egyesület, A PAD Egyesület, Mészöly Miklós Egyesület*
- A könyvtár partneri együttműködése
 - társintézmények – *múzeum, levéltár, művelődési központ*
 - kistérségi önkormányzatok
 - óvodák, iskolák és egyetemek
 - védőnői szolgálat
 - fogyatékosok szervezetei
 - kórház
 - börtön
 - egyházak

- véleményformáló civil egyesületek - *Rotary Club, Vállalkozói Szalon, Zöldtárs Alapítvány, Madárbarát Egyesület, Családbáló Alapítvány*
- országos és helyi programok - *Állampolgári Részvétel Hete, Szekszárdi Szüreti Napok, Háy János Mese fesztivál, Europe Direct rendezvényei*
- Együttműködési megállapodás 18 középiskolával (*Szekszárd, Paks, Bonyhád, Hőgyész, Bátaszék, Tolna, Pécs, Kecskemét, Békásmegyer*) az 50 órás közösségi szolgálat letöltésére:
 - raktári könyvek rendezése, selejt könyvek pakolása
 - könyvtári könyvek felszerelése, jelzeteles
 - gépelés, szövegszerkesztési, informatikai segítségnyújtás a látogatóknak
 - archív fényképek metaadatolása
 - fotózás
 - könyvtári kiállítások, illetve rendezvények előkészítése, lebonyolítása - *közönségszervezés, plakátolás, teremrendezés*
 - kézműves foglalkozások segítése - *Gyermekkönyvtár*
 - nyári tábor előkészületei, lebonyolítása
 - könyvtári játékok előkészítése, kipróbálása - *SZABADULÓRAKTÁR*
 - könyvajánló készítése - *TikTok videó*
 - saját vers vagy próza beküldése - *KAMASZ HANG*
 - részvétel a *TINI OLVASÓKLUBBAN*
- 2020-ban a vírus helyzet korlátozta az alkalmakat
 - 19 diák közösségi szolgálata
 - 189 óra

10. PR/MARKETING/KOMMUNIKÁCIÓ EREDMÉNYEI

- A könyvtár rendszeresen jelenik meg a helyi-, és alkalmasszerűen az országos médiumokban
 - 74 sajtómegjelenés – *Tolnai Népszájság, Szekszárdi Vasárnap, Informatika és tudomány, Index*
 - havi 2 rádióhír, magazin műsor és stúdió beszélgetés – *25-30 alkalom a Rádió Antrilban*
 - évente 6 TV műsor – *Tolnatáj Televízió*
- A megyei könyvtár honlapjának fejlesztése, feltöltése folyamatos – *KSZR, Zöldkönyvtár oldalai*
- Folyamatosan tartottuk karban a könyvtár közösségi oldalit – *Facebook, Instagram, Twitter, Youtube, Google*
- A KSZR külön *Facebook* profillal rendelkezik, és települési könyvtárainkat is erre ösztönözzük
- A könyvtár törekszik egységes arculat fenntartására – *logó, honlap, eligazító tábla, plakát, szórólap*
- A KSZR logójával ellátott pólókat és táskákat többféle marketing tevékenységhez kapcsolva juttatjuk el a használókhoz
- A könyvtár autói közül 2 nem volt még ellátva könyvtári logóval, feliratokkal: ezek matricázása is megtörtént tavaly
- Az országos akciók teremtette média figyelem is segítik a könyvtár pozitív képének kialakítását – *Internet Fiesta, Ünnepi Könyvet és az Országos Könyvtári Napok*

11. A MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI KÖNYVTÁR A MEGYE TERÜLETÉN MŰKÖDŐ TELEPÜLÉSI KÖNYVTÁRAKAT ÉRINTŐ ÁLLAMI FELADATAIRÓL

Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer - KSZR

2020-ban megye mind a 109 településen elérhető könyvtári szolgáltatás

- 1 megyei feladatokat ellátó városi könyvtár
- 11 városi könyvtár
- 1 községi könyvtár
- 97 KSZR szolgáltatóhely
- KSZR ellátásra jogosult 101 településből 4 nem csatlakozott
 - 3 kisváros: *Gyönk, Nagymányok, Simontornya*
 - 1 község: *Fadd*

Gyűjteményfejlesztés	darab	Ft
• könyv	9 167	19 750 236
• Hangoskönyv	24	51 238
• Folyóirat, heti-, napilap	700	5 235 652
• diafilm	136	137 763
• Összes	10 027	25 174 889

- A magyar nyelvű könyvekre 35% kedvezményt ad mindkét meghatározó szállítónk - *KELLO, LÍRA*
- 160 féle, folyóiratot, közel 700 példányban rendelünk meg: településenként 6-10 félért, hogy minden korosztálynak legalább kétféle jusson
- KSZR könyvtárosaink negyedévi igénylistából, vagy raktárkészletünkéből választhatnak, a kiszállítás rugalmas
- A KSZR állomány feltárása Corvinában történik, mind a 81986 tétel elérhető honlapunkról
- A 97 településből még 17 feltárása van hátra, tavaly 8 település 22572 tételét honosítottuk
- KSZR szakmai napokon ismertettük az ODR szolgáltatásait, azok használatáról készített videó honlapunkon elérhető
- A KSZR könyvtárak számára az ODR segítségével ingyenes a könyvtárközi kölcsönzés, amit 4 városi letét is segít
- Ezeket a letéteket tavaly 2 363 183 Ft-tal, 1038 tétellel gyarapítottuk, így a keresett könyvekből kevesebbet kell vásárolnunk
- A KSZR könyvtárközi kölcsönzései darabszáma
 - eredeti 1146
 - elektronikus 14

Szakmai napokat – kivételesen a vírushelyzet miatt – csak januárban tarthattunk: *4 időpontban, 4 helyszínen*

- Ezek célja a szakmai tájékoztatáson túl a közösségépítés, az összetartozás erősítése: a részvétel 75-80%-os, ami kimagasló a régióban!
- A 4 kapcsolattartó kolléga hetente felkeres 4-5 település, átnézi a könyvtárat, megbeszéli a problémákat
- A helyi önkormányzatokat folyamatosan tájékoztatjuk az aktuális pályázatokról

A **KSZR rendezvények** során 57 előadóval dolgozunk - cél, hogy évente fajtánként legyen minimum 1 alkalom

- író-olvasó találkozó
- ismeretterjesztő előadás
- zenés-verses rendezvény
- gyermekrendezvény
- A vírushelyzet miatt tavaly csak 162 programunk volt: az előző éveknél jóval kevesebb
- A nyári 3 napos tréninget viszont megszervezhettünk – *Pörbölyi Ökoturisztikai Központ*
- KönyvtárMozi 24 településen működik, de tavaly csak 27 vetítés lehetett
- 10 darab laptop támogatja az *ISMERKEDÉS A SZÁMÍTÓGÉPPEL* időseknek szóló tanfolyamunkat – *a vírushelyzet miatt ezek is elmaradtak*
- Mind több kistelepülésen van Baba-mama Klub - *Süni-zene, Ringató foglalkozás*
- Az EUROPE DIRECT rendszeresen tart előadást a települési könyvtárakban az EU-val kapcsolatban

A **helyismereti adatbázisunk** kiemelkedő; gyakran segíti a helyi kutatást, „*cserébe*” megkapjuk a települések kiadványait

Eszközbeszerzés KSZR támogatással 2020-ban

- 20 asztali gép
- 10 nyomtató
- 10 notebook
- Teljes bútorzatcsere – *Németkér, Kisdorog*
- Részleges bútorcsere több helyen: *3 PC asztal, 12 könyvespolc, 3 fogas, 2 fotel, 1 kanapé, 3 válogató láda, 9 asztal, 4 folyóirat tartó, 4 irodai szék, 20 szék, 19 babzsák*
- Egyéb eszközök: *11 fényképezőgép, 8 vetítővászon; 4 diafilmvetítő, 6 szőnyeg, 14 porszívó, 8 függőnyt, 2 olajradiátor, 3 prezenter, 3 létra, 6 bangfal, 9 fejhallgató, 6 webkamera*
- 2 település NKA bútorpályázatát segítettük
 - tervezés
 - árajánlatok
 - szakmai program

Speciális szolgáltatás a fogyatékosággal élők számára

- öregbetűs könyvek
- hangos könyvek
- fejlesztő játékok

Minősített Könyvtárként

- Fontos a TQM érvényesítése a KSZR működésében
 - használói kérdőív
 - szolgáltatások elégedettségmérése
 - igényfelmérés
- A szemléletváltásnak köszönhetően munkánk hatékonyabb lett az elmúlt években
- A rossz épület adottság miatt, a KSZR szolgáltatás is széttagoltan, helyszűkében működik
 - 25 szakalkalmazottból 5 fő dolgozik a KSZR-ben
 - kihelyezett eszközök karbantartására - *külső vállalkozó rendszergazda*
 - kisbusz és 5 gépkocsi, de 1 sofőr – *könyvtárosok is vezetnek*

12. A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY OKOZTA VÁLTOZÁSOKRÓL

A megyei könyvtár zárás alatt kialakított jó gyakorlatai

OTTHONKÖNYVTÁR MINDENKINEK

- Beiratkozott olvasóinknak havonta egyszer - kizárólag csak Szekszárdi címre - házhoz szállítjuk kért dokumentumait
- A kölcsönzéshez kért adatok
 - név
 - az olvasójegy száma
 - mobil-telefonszám
 - szállítási cím - *lehet munkahelyi is*
- Kérés a könyvtár [online katalógusából](#)
- Az ekonyvtar.igyuk@gmail.com címen fogadjuk a kéréseket, de a máshogy beérkező kérésekkel is foglalkozunk - *telefon, Messenger, egyéb e-mail-cím, olvasói fiók, stb.*
- A vasárnap estig elküldött listák teljesítését vállaljuk a következő kedden
- A kölcsönözhető dokumentum - egyszerre és összesen - maximum 10 db lehet
 - könyv: 10
 - CD: 6
 - DVD: 3
 - hangoskönyv: 5
 - újság: 5
- Kölcsönzési idő: 1 hónap

KAPUKÖNYVTÁR

- Az *Otthonkönyvtár*hoz hasonló szolgáltatás - házhozszállítás helyett - a könyvtár kapujában átvehető dokumentumokkal
- a hét minden munkanapján 9-16 óráig

Jógyakorlatok online térben - Facebook, Instagram, Twitter + Honlap

- Irodalmi játékok
 - *KI?TALÁLÓS* - *írók nevéből szerkesztett anagramma játékok*
 - fejtörők, rejtvények, szórejtvények
 - Dicső Zsolt költő és könyvtáros
 - *IRODALMI TÁRTOSZTÁLY* szubjektív íróbemutatója
 - *BOLDOGKEDD* felolvasás saját verseiből
 - *EMOJI* - mese és más irodalmi művek címének kitalálása *emojikkal* alapján
- könyv- és filmajánlók
 - *KÖNYVTÁROS KEDVENC KÖNYVE* –*könyvajánló*
 - *SÁRI CICA AJÁNLIJA* - *könyvajánló a könyvtár macskájával*
 - születésnapos írók
- Zöld játékok, hírek, tartalmak, történetek, alkalmasszerűen
- *KAMASZ HANG* - *Kamaszok írásait tesszük közzé*
- Könyvajánló Kamaszoktól Kamaszoknak
- Könyves kihívások
- *PAPÍRSZÍNHÁZ* videó-megosztás
- Kézműves ajánlók ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódóan

Zöldmunkacsoport

- Feladata a könyvtári *zöldítés* folyamatának koordinálása azzal a céllal, hogy az IFLA évenkénti pályázatán a jövőben zöld könyvtári címet elnyerje
- 62 poszt született – pl. *Föld napja, Biodiverzitás napja, Környezetvédelmi világnap, Aszály elleni világnap, Duna nap, Globális túlfogyasztás, Földünkért nap, Hulladékcsökkentési hét*
- Ezeknek 58 514 elérése volt, 3942 interakcióval

Az önkormányzat veszélyhelyzeti védekezése

- A bezárás idején a város ételosztásába kapcsolódott be sofőrünk kisbuszunkkal, és erre a célra a másik autónkat is biztosítottuk

A TOLNA MEGYEI ILLYÉS GYULA KÖNYVTÁR 2021. ÉVI CSELEKVÉSI TERVE

FELKÉSZÜLÉS A TUDÁSKÖZPONTBA KÖLTÖZÉSRE

Osztálystruktúra újragondolása a Tudásközpont épületadottságainak tükrében

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: osztályvezetők
- Határidő: június 30.

Az építészeti tervek ismeretében az állomány elhelyezésének megtervezése

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: osztályvezetők, részlegek munkatársai
- Határidő: december 31.

Az állományellenőrzés hiányainak pontosítása, törlése

- Felelős: Nagy Gábor
- Közreműködők: könyvtári részlegek munkatársai, Nagypálné Boros Rita
- Határidő: március 31.

ZUG raktárban fölőspéldányok selejtezése

- Felelős: Nagy Gábor
- Közreműködők: könyvtári részlegek munkatársai, Nagypálné Boros Rita
- Határidő: szeptember 30.

A Tudásközpont új szolgáltatási helyszíneihez kapcsolódó tevékenységek megtervezése

a) közösségi alkotóműhely

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: Simovics Boglárka, Tatiné Berta Zsuzsanna, Károlyi Kálmán
- Határidő: december 31.

b) ifjúsági klub

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: Kaposi Ildikó
- Határidő: december 31.

c) Pickpack pont

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: Károlyi Kálmán
- Határidő: december 31.

Zöldkönyvtári stratégia kidolgozása, cselekvési tervvel

- Felelős: Kovács Norbert
- Közreműködők: öko munkacsoport tagjai
- Határidő: május 31.

Öko-lábnym számítás

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: öko munkacsoport tagjai
- Határidő: május 31.

A Tudásközpont építészeti tervei alapján új szolgáltatások megismertetése

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: Kaposi Ildikó
- Határidő: december 31.

SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉS

„Otthonkönyvtár” szolgáltatás fejlesztése

- Felelős: Szűcs Edit
- Közreműködők: kölcsönző részleg munkatársai, marketing munkacsoport
- Határidő: június 15.

„Az én könyvtáram” projektjeinek megvalósítása

- Felelős: Simovics Boglárka
- Közreműködők: mintaprogramok megvalósítói
- Határidő: december 31.

Biblioterápiás szolgáltatás szociális intézményekben, egyházaknál

- Felelős: Kuntler Edit
- Közreműködők: Tatainé Berta Zsuzsanna
- Határidő: december 31.

Könyvtár jelenlétének előkészítése állandó külső helyszíneken

- Felelős: Tóth Judit
- Közreműködők: partnerkapcsolati munkacsoport tagjai
- Határidő: december 31.

Éves programterv a könyvtári rendezvényekről, kiemelten: Internet Fiesta, Mesefesztivál, Ünnepi Könyvhét, Szüreti Fesztivál, Országos Könyvtári Napok; Kitelepülés városi és KSZR rendezvényekre, kapcsolódás a Köszönjük Magyarország! programsorozathoz

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: Nemes Rita, Kotogán Mariann, Kiss Barbara
- Határidő: december 31.

Új szóróanyag a könyvtárról, egyes részlegekről/szolgáltatásokról

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: Marketing Bizottság
- Határidő: április 30.

A könyvtár dokumentumaira alapozott marketing célú szolgáltatás indítása

- Felelős: Sümegi Attila
- Közreműködők: marketing munkacsoport tagjai
- Határidő: szeptember 1.

Magántanári adatbázis építése, ajánlása

- Felelős: Tóth Judit
- Közreműködők: partnerkapcsolati munkacsoport tagjai
- Határidő: december 31.

Újrahasznosított tárgyakból alkotói pályázat

- Felelős: Kovács Norbert
- Közreműködők: öko-munkacsoport tagjai
- Határidő: november 30.

Városi botanikai séta, öko-estek sorozat

- Felelős: Kovács Norbert
- Közreműködők: öko-munkacsoport tagjai
- Határidő: november 30.

Ifjúsági tábor: helyi és környezeti értékek mentén

- Felelős: Kaposi Ildikó
- Közreműködők: öko-munkacsoport tagjai, helyismereti könyvtárosok
- Határidő: szeptember 30.

DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁS

Beiratkozáshoz kapcsolódó jogosultság az online elérhető adatbázisokhoz

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: informatikai munkacsoport, HQ-Info, Hamar János
- Határidő: május 31.

Használói javaslatok befogadása a honlapon

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: informatikai munkacsoport
- Határidő: június 1.

Helyismereti állomány digitalizálása - Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (KDS)

- Felelős: Károlyi Kálmán
- Közreműködők: informatikai munkacsoport
- Határidő: szeptember 1.

Digitális állományra épített szolgáltatásfejlesztés (KDS)

- Felelős: Károlyi Kálmán
- Közreműködők: informatikai munkacsoport
- Határidő: szeptember 1.

Könyv- és filmajánlók írása, elérhetővé tételük honlapon, közösségi médiában

- Felelős: Kaposi Ildikó
- Közreműködők: munkatársak
- Határidő: 2021. december 31.

Saját készítésű, szolgáltatásainkhoz kapcsolódó online videótartalmak megosztása

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: marketing munkacsoport
- Határidő: szeptember 1.

YouTube-, Instagram-profil fejlesztése

- Felelős: Kotogán Mariann
- Közreműködők: marketing munkacsoport
- Határidő: szeptember 1.

Moduláris képzések (szövegszerkesztés, adatátviteli-, okoseszközhasználat, közösségi oldalak kezelése, internetes vásárlás, táblázatkezelés, E-ügyintézés, online etika, biztonság)

- Felelős: Simovics Boglárka
- Közreműködők: Kaposi Ildikó, Kotogán Mariann, Kovács Norbert, Péntekné Tatár Judit, Tóth Ildikó
- Határidő: december 31.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS

Minőségirányítás a nyilvános könyvtárakban

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: Kiss Barbara, Sümegi Attila
- Határidő: december 31.

Munkacsoportok munkájának ellenőrzése

- Felelős: Sümegi Attila
- Közreműködők: MIT
- Határidő: május 15., október 15.

Regionális kapcsolatépítés

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: Kiss Barbara
- Határidő: december 31.

Meglévő és potenciális olvasók bevonása (regionális olvasói felmérés)

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: Kiss Barbara
- Határidő: december 31.

Mérési pontok beépítése a folyamatokba

- Felelős: Kotogán Mariann
- Közreműködők: folyamatszabályozási munkacsoport, folyamatgazdák

- Határidő: szeptember 1.

Munkatársak ösztönzésének kidolgozása, bevezetése

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: Szervezeti kultúra munkacsoport, MIT
- Határidő: december 31.

Szervezeti kultúra felmérés, dolgozói elégedettségmérés, elemzések elkészítése

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: szervezeti kultúra munkacsoport
- Határidő: december 31.

Csapatépítés – Szegedi könyvtárak meglátogatása

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: MIT
- Határidő: szeptember 30.

Könyvtárhoz kapcsolódó közösségek kialakítása, bővítése

- Felelős: Kaposi Ildikó
- Közreműködők: a projektek munkatársai
- Határidő: december 31.

Bemutatkozás a középiskolákban

- Felelős: Liebhauser János
- Közreműködők: Kaposi Ildikó
- Határidő: december 31.

Társadalmiasítás módszertanának megismerése

- Felelős: Nemes Rita
- Közreműködők: partnerkapcsolati munkacsoport tagjai
- Határidő: december 31.

Szponzoráció, kapcsolatépítés a különböző társadalmi és gazdasági szereplőkkel, a lehetséges támogatókkal, ökosuli hálózattal, különös tekintettel az új épület adta lehetőségekre

- Felelős: Dr. Tóth Judit
- Közreműködők: partnerkapcsolati munkacsoport, marketing munkacsoport, öko
- Határidő: december 31.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
KÖNYVTÁRI ÉS LEVÉLTÁRI FŐOSZTÁLY

Iktatószám: VI/2431-1/2021/KONYVLEV

Hiv. szám: -

Ügyintéző: Plell Fanni

Telefon: +36-1-896-3899

Melléklet: -

Tárgy: Megyei hatókörű városi könyvtár
beszámolójának és munkatervének
véleményezése

**Ács Rezső polgármester úr
részére**

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata

SZEKSZÁRD

Béla király tér 8.

7100

Tisztelt Polgármester Úr!

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár (a továbbiakban: IGYUK) 2020. évi beszámolóját, valamint 2021. évi munkatervét illetően az alábbiakról tájékoztatom.

Vitathatatlan, hogy a 2020. évben bekövetkezett (egyre csökkenő tendenciával, de jelenleg is tartó) világjárvány alapjaiban rendezte át a hazai kulturális élet viszonyait. A teljes intézményrendszer eddigi rutinszerű működése kényszerhelyzetbe került, ami olyan változásokat hozott az egyes szereplők mindennapjaiba, amelyre sok esetben nem voltak, nem lehettek felkészülve.

A könyvtárak az elmúlt időszakban több hónapon keresztül az olvasóktól fizikailag elzárva, a személyesen igénybe vehető szolgáltatások szüneteltetésével működtek, így a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár is.

Nem kétséges, hogy egy szakmai beszámoló érvényessége, azaz az elvégzett munka értékelése alapvetően a kontextustól – főképp a korábbi évek tényadatainak tükrében érdemes az elmúlt esztendő mérlegre tenni – függ. Aligha vitatható, hogy a megyei hatókörű városi könyvtárak 2013-tól tartó működését csak 2019-ig lehet egységesen értékelni, tendenciák kimutatása ezen túlmutató időszakban nem volna célszerű, ennek értelmében a beszámoló részletes szakmai kiértékelésére nem került sor, hiszen az egy speciális, a korábbiakkal össze nem hasonlítható időszakot mutat be. Ugyanez vonatkozik a munkatervre is – a jelenlegi, magas átoltottsági arányok ellenére sem lehetünk teljesen bizonyosak abban, hogy az őszi időszakban hogyan és miképp fog a járvány visszatérni, illetve visszatér-e egyáltalán.

Mindez azt is jelenti, hogy a korábban megszokott hosszabb szakmai kiértékelésre sem a beszámoló, sem pedig a munkaterv esetében nem került sor.

Az új helyzet új megoldásokat kívánt, amire a könyvtárak nem voltak felkészülve. A szolgáltatásokat a digitális térbe kellett költöztetni, a dokumentumkölcsonzést is a személyes kontaktus minimalizálásával kellett megoldani. Az IGYUK a 2020. évi beszámolója alapján jól vette az akadályokat, a körülmények ellenére képes volt biztosítani a könyvtári szolgáltatások folyamatosságát.

Az IGYUK 2020. évi beszámolója nem tér ki kellő részletességgel az 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban Kultv.) 66. paragrafusában rögzített megyei hatókörű városi könyvtár által ellátandó állami feladataira. A beszámoló 11. pontjában túlzott hangsúlyt kap a KSZR ellátás bemutatása, a kistéleplési ellátási tevékenység bemutatására azonban önálló beszámoló és munkaterv kerül összeállításra minden évben. Javaslom, hogy a jövőben a beszámoló ezen szakaszában fordítsanak kiemelt figyelmet a Kultv. 66. §-ban foglalt feladatok megvalósításának bemutatására.

Az IGYUK 2021-2023 évekre vonatkozó stratégiai terve külön levélben kerül véleményezésre.

Ezúton szeretném megköszönni azt, hogy az elmúlt évben a IGYUK is kivette a részét a koronavírus-járvány elleni védekezésből; egyúttal minden olyan gyors reagálást igénylő feladatnak eleget tett, amely ezt a célt szolgálta.

Az itt ismertetett körülmények figyelembe vételével, azok kiemelt jelentőségére tekintettel a 2020. évi szakmai beszámolót és a 2021. évi szakmai munkatervet a fenntartó általi elfogadásra javaslom.

További munkájukhoz sok siker kívánok!

Budapest, 2021. 06. 18.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szervezeti és működési szabályzatáról szóló 16/2018. (VII. 26.) EMMI utasítás 1. Melléklet 3.§ (8) pontja és a 6. függelék IV. Kulturális ágazat cím B) pont 53. alpontja alapján az emberi erőforrások minisztere nevében eljárva

Üdvözlettel:

Szóllás Péter
főosztályvezető

A dokumentum elektronikusan hiteles tett.
D tum:2021.06.18 10:17:11
Emberi Er forr sok Miniszt riuma
Kiadm nyozta: Sz ll s P ter

KÖNYV
KULTÚRA
KÖZÖSSÉG

Stratégiai terv 2021-2023

Készítette: Minőségirányítási Tanács

Szekszárd, 2020. december 17.

Jóváhagyta:

Liebhauser János
igazgató

MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE

Verzió	Oldalszám	Módosította	Jóváhagyta	Jóváhagyás dátuma	Hatályba lépés dátuma

Tartalom

Módosítások jegyzéke	1
1. BEVEZETÉS	3
1.1. A könyvtár bemutatása, története.....	3
1.2. Küldetésnyilatkozat.....	6
1.3. Jövőkép	6
2. HELYZETELEMZÉS	7
2.1 SWOT.....	7
2.2 PGTTJ.....	7
2.2.1 Politikai tényezők	7
2.2.2 Gazdasági tényezők.....	8
2.2.3 Társadalmi tényezők	10
2.2.4 Technológiai környezet	11
2.2.5 Jogi környezet.....	13
3. STRATÉGIAI CÉLOK.....	14
3.1 ÁTFOGÓ CÉL.....	14
3.2 KULCSTERÜLETEK	15
3.2.1 FELKÉSZÜLÉS A TUDÁSKÖZPONTBA KÖLTÖZÉSRE	15
3.2.2 SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉS.....	17
3.2.3 DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁS	18
3.2.4 MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS.....	20
4. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	21

1. BEVEZETÉS

1.1. A könyvtár bemutatása, története

Általános adatok:

Költségvetési szerv megnevezése: Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár

Székhelye: 7100 Szekszárd, Széchenyi u. 51.

Telephelyei:

- 7100 Szekszárd, Széchenyi u. 53. (könyvtár, raktár)
- 7100 Szekszárd, Széchenyi u. 53/A (könyvtár)
- 7100 Szekszárd, Augusz I. u. 5. (gyermekkönyvtár)
- 7100 Szekszárd, Május 1. u. 1. (raktár)
- 7100 Szekszárd, Dienes Valéria u. 14. (fiókkönyvtár)
- 7100 Szekszárd, Széchenyi u. 43. (raktár)

Levelezési cím: 7100 Szekszárd Pf. 257

Telefonszám: 74/528-100

Fax: 74/311-834

Web: www.igyuk.hu

Email cím: tolnalib@igyuk.hu

Adószám: 15416432-2-17

Irányító, felügyeleti, fenntartó szerv neve, székhelye: Szekszárd Megyei Jogú Város
Önkormányzata

7100 Szekszárd, Béla király tér 8.

Az intézmény pénzügyi és gazdálkodási feladatait a Szekszárd Megyei Jogú Város
Önkormányzata látja el.

Alapterület: 2000 m²

A könyvtári szervezetben elfoglalt helye:

- Az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer (ODR) szolgáltató könyvtára
- Tolna megye városi könyvtárainak módszertani központja
- A Tolna megyei Könyvtári Szolgáltatási Rendszer (KSZR) vezetője
- Városi könyvtár Szekszárdon

Ellátandó terület: Tolna megye és Szekszárd Megyei Jogú Város közigazgatási területe

Szolgálандó közönség létszáma: 215 514 (2020.01.01.)

Történet:

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár közel 360 ezres dokumentumállományával Tolna megye legnagyobb közgyűjteménye.

1961-ben ez a Széchenyi utcai épület volt az első Magyarországon, amely könyvtári célra épült. Az akkor korszerű, mára 60 éves, elavult épületet rég kinőtte az intézmény. Az elmúlt évtizedek során ötször zajlott le tervpályázat egy modern könyvtár megépítésére.

Mérföldköveket jelölt ki a könyvtár a nemzetiségek könyvtári ellátásában, a könyvtár kapcsolata a Goethe Intézettel, majd az évtizedeken át szervezett váraljai német nemzetiségi olvasótáborok példamutató szakmai értéket jelentettek. Később Szekszárd rendezte az első cigány mesemondó versenyt. Több évtizedes sorozattá nőtte ki magát a gyermek- és ifjúsági irodalom mindenkori aktualitásaival foglalkozó „Szekszárdi tanácskozás”. Az Illyés Gyula Megyei Könyvtár helyszínt adott országos könyvtáros egyesületi találkozóknak, régiós módszertani tanácskozásoknak, működött, és a mai napig is működik könyvkiadóként, e-Magyarország pontként is.

A Könyvtári Intézet és a Tolna Megyei Balassa János Megyei Kórház segítségével, az országban elsőként, Szekszárdon szerveződött biblioterápiás csoport. Ez a hagyomány mára a kórház Pszichiátriai osztályán kialakított letéti könyvtárban erősödött tovább. A könyvtár szociális funkciójának további szegmense a Börtönkönyvtár megújítása, és ennek keretében a rabok közreműködésével folytatott kreatív írás kurzus.

A könyvtár 2013 óta társrendezője a „Szekszárdi Magasiskola” Mészöly Miklós Irodalmi Akadémia, Írói Alkotótábor és Mesterkurzus programjainak, kezdetektől résztvevője a szekszárdi Hány János Mesefesztiválnak.

A közel évtizedes kitartó munka eredményeként 2020. január 22-én a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár megkapta a Minősített Könyvtár címet. A 2020-as évet meghatározó pandémiás helyzet felerősítette a folyamatot, hogy a könyvtár online térbe költözzön.

A tényleges költözködés még várat magára, noha a 2016-ban meghirdetett a Modern Városok program keretében reális esély teremtődött a Tudásközpont felépítésére. 2021 első negyedében várható a kész kiviteli tervek alapján kiírt kivitelezői közbeszerzés lezárulása, az építkezés megkezdése.

A Tudásközpont elkészültéig, a jelenlegi fizikai térben és keretben nyújtja szolgáltatásait:

Részlegek, szervezeti egységek

Gyűjteményszervezés: Feladata a dinamikus állománygondozás, a gyarapítás, feldolgozás, feltárás, apasztás tervszerű, gyűjtőköri szabályoknak megfelelő végrehajtása; a piaci és kiadói kínálat figyelemmel kísérése, a kivont dokumentumok kezelése, statisztikai jelentések muzeális dokumentumokról.

Kölcsönző: Feladata a beiratkozás, regisztrált használók nyilvántartása, könyvkölcsönzés, a könyvtár bemutatása, tájékoztatás személyesen, telefonon és online. Dokumentumok visszavétele, a késedelmek adminisztrációja. Könyvtárközi kölcsönzés lebonyolítása. A könyvtár portálján 24 órás szolgáltatások

Médiatár: Audiovizuális dokumentumok és kották tára. Feladata a CD és DVD állomány gyarapítása, kölcsönzése, kölcsönzési nyilvántartások kezelése, tájékoztatás személyesen, telefonon és online. Rendezvénytér, számítógépes szolgáltatások színtere.

Olvasóterem: A helyben használat, kézikönyvek, újságok, folyóiratok olvasásának, adatbázisok elérésének színtere. Feladata a kézikönyv- és a folyóirat állomány gyarapítása, kezelése, a kutatómunka segítése, rendhagyó órák, könyvtárbemutatók tartása, tájékoztatás személyesen, telefonon és online. Rendezvénytér, számítógépes szolgáltatások színtere.

Helytörténet, idegen nyelvi részleg: Feladata Tolna megye helyismereti irodalmának teljességre törekvő gyűjtése, feltárása, digitalizálása, a helytörténeti kutatómunka segítése, irodalmi hagyatékok kezelése. Idegen nyelvi gyűjtemény, szótárak, nyelvi segédletek és szépirodalom gyarapítása, kölcsönzése 28 nyelven.

Gyermekkönyvtár: Külön épületben nyújtja szolgáltatásait: 14 éven aluli olvasók regisztrálása, olvasói nyilvántartások vezetése, kölcsönzés, olvasóvá nevelés, tanítás-tanulás támogatása, baba-mama foglalkozások, tájékoztatás személyesen, telefonon és online. Feladata a magyar és külföldi klasszikus és kortárs gyermekirodalom gyarapítása, népszerűsítése, kölcsönzése, könyvtári órák és egyéb rendezvények szervezése. Rendezvénytér, számítógépes szolgáltatások színtere.

Területi ellátás: Feladata a megye 12 nyilvános könyvtárának módszertani segítése, tevékenységének koordinálása. A KSZR-be szerveződött 97 települési könyvtári szolgáltató hely módszertani segítése, dokumentumokkal ellátása, infrastrukturális fejlesztése, könyvtári és szabadidős tevékenység szervezése.

1.2. Küldetésnyilatkozat

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár mint megyei feladatokat ellátó ODR tagkönyvtár, küldetésének tartja, hogy összehangolt, egységes és sokrétű nyilvános könyvtári és információs szolgáltatásokat nyújtson mindenkinek. Feladatunk:

- az egyetemes, nemzeti, nemzetiségi és helyi kultúra írott és elektronikus dokumentumainak gyűjtése, elérhetőségének tértől és időtől független biztosítása
- az oktatási-nevelési tevékenység, és az egész életen át tartó tanulás támogatása, az olvasáskultúra és a digitális írástudás egyidejű terjesztése
- közösségi szintérenként az olvasáskultúra színvonalas kulturális rendezvényekkel való népszerűsítése, a partnerintézményekkel és a civilszervezetekkel együttműködve a közösségépítés támogatása
- a megyei tudásvagyon és identitástudat megőrzése, a lokálpatriotizmus erősítése, helytörténeti és tudományos kutatások segítése, terjesztése, a megyei települések versenyképességének növelése
- társadalmi, területi, szociális, illetve egészségügyi okokból hátrányos helyzetű használók esélyegyenlőségének elősegítése
- a Tolna megyei nemzetiségek kultúrájának támogatása
- könyvtárunk küldetésének tekinti a zöld szemléletet és a humánökológia szempontjait a mindennapi működése során érvényre juttatni, társadalmi szerepvállalását ilyen irányba bővíteni; alapvető céljaink közé tartozik a szemléletformáló ismeretterjesztés, az ökológiai információk gyűjtése és a rájuk épülő szolgáltatásfejlesztés
- hálózati központként területi könyvtári szolgáltatások nyújtása, a könyvtárak szakmai összefogása, a könyvtárosok továbbképzése, a könyvtárak jelentőségének és társadalmi megítélésének erősítése

Nyilvános közkönyvtárként feladatait a törvényi előírásokkal, a fenntartó, és a szolgált közönség elvárásaival, az országos könyvtári stratégia céljaival, és a minőségbiztosítás elveivel összhangban látja el.

1.3. Jövőkép

Közösségvezérelt, valóságos és virtuális élménykönyvtárrá válunk. Híd-szerepet töltünk be kultúrák, intézmények, helyi kisközösségi kultúrák és globális virtuális tudástárak között. Az olvasás és a kultúra alapintézményeként időtől és tértől függetlenül esélyteremtő információt szolgáltatunk.

2. HELYZETELEMZÉS

2.1 SWOT

ERŐSSÉGEK:

- ✓ épület központi elhelyezkedése
- ✓ rendszerezett, feltárt könyvtári állomány
- ✓ Tolna megyei információk gyűjtő- és megőrző helye (helytörténet)
- ✓ élethosszig tartó tanulás segítése
- ✓ ingyenes szolgáltatások, adatbázisok
- ✓ országos szolgáltatások közvetítése (pl. ODR)
- ✓ sokféle rendezvénytípus
- ✓ pályázati tapasztalat
- ✓ olvasóvá nevelés
- ✓ oktatási tapasztalat
- ✓ elkötelezett munkatársak, sokszínű ismeretanyag
- ✓ Tolna megye könyvtárainak hálózati, módszertani központja
- ✓ megyei ellátórendszer (KSZR) működtetése
- ✓ Facebook-, YouTube-oldal
- ✓ a város kulturális életében betöltött fontos szerep
- ✓ társadalmi felelősségvállalás gyakorlata
- ✓ könyvtárhasználók kötődése
- ✓ minőségirányítás iránt elkötelezett szakmai vezetés, Minősített könyvtár cím
- ✓ ifjúsági korosztály megszólítása
- ✓ zöld szemlélet kiterjesztése

LEHETŐSÉGEK:

- új könyvtárépület
- használói igény a digitális tartalomszolgáltatásra
- informatikai kihívások, átalakuló informálódási szokások (e-szolgáltatások, távhasználat)
- piaci rések a kultúrában
- közművelődési szerep
- szociális helyzet romlása, átalakuló igények
- tervszerű, folyamatos kapcsolatrendszer civilekkel, oktatási intézményekkel stb.
- pályázati lehetőségek
- szakmai továbbképzés
- törvényben garantált fenntartás
- egységes könyvtári rendszer
- Zöld Könyvtári cím

GYENGESÉGEK

- kicsi alapterület
- nem megfelelő szolgáltatói tér
- akadálymentesítés kivitelezhetetlensége
- széttagoaltság három épületrészben
- nehéz megközelíthetőség – parkolók hiánya
- közösségi tér hiánya
- forrásszerző képesség hiánya (szponzoráció)
- potenciális olvasók felkutatása, elérése
- nem kiegyensúlyozott partnerkapcsolati rendszer
- többféle web2-es szolgáltatás használata (Wikipédia, Insta, podcast)
- helytörténeti digitális anyag kihelyezése kevés
- online digitális oktatás
- belső kommunikáció és együttműködés
- motiváció/nyitottság/szabad idő hiánya az információtechnológiai újdonságokra
- nem naprakész informatikai tudás
- kreatív kezdeményezések becsatornázása
- közalkalmazotti státusz megszűnése
- magas fluktuáció
- minőségirányítás iránti teljes elkötelezettség

VESZÉLYEK:

- az új épület kevésbé központi helyszíne
- szakmai konkurencia, a közművelődés szerepének felértékelődése (a KSZR források bizonytalansága)
- a könyvtári szakma presztízsének további csökkenése
- bérhelyzet további romlása
- közigazgatási átszervezések
- az állami támogatás változó mértéke
- plusz források bizonytalansága
- a használók számának csökkenése - vírushelyzet

2.2 PGTTJ

2.2.1 Politikai tényezők

- A könyvtárak működésének szabályozása az Európai Unióban nemzeti szinten történik. Az Unió különös hangsúlyt fektet az európai információs társadalom felépítésére, illetve az oktatási rendszer fejlesztésére. Mivel a kultúra és így a könyvtárak is elsősorban az oktatási ágazathoz kapcsolódva juthatnak európai forrásokhoz, a legnagyobb problémát az anyagilag megalapozott országos könyvtári stratégiai terv hiánya jelenti. Nem nyílnak meg az európai források felhasználásának azon formái, amelyek célzottan tudnák a könyvtárakat fejleszteni. Ezért jelentős különbségek alakulhatnak ki az azonos típusú könyvtárak forrásszerző képességében, így az egységes könyvtári rendszer fellazulhat.
- A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár működése a hatályos jogszabályok alapján Szekszárd Megyei jogú város önkormányzatához kapcsolódik. Noha a megyei könyvtár már közel egy évtizede városi fenntartásban működik, az egész megyére kiterjedő feladatköre még mindig nehezen illeszkedik az elsősorban településre koncentrálnó városi döntéshozatalba. Ezt a beilleszkedést tovább nehezíti, hogy a könyvtár gazdasági szervezete a polgármesteri hivatal szervezetébe integrálva működik. Ez jelentősen lelassítja a döntéshozatalt, és megnehezíti a megyei szerepkör ellátását.
- A 2016-ban elindult Modern Városok Program nyolc fejlesztési céljának egyike *„a városi és térségi közművelődési intézményrendszer fejlesztését és racionalizálását szolgáló, új, interaktív könyvtár kialakítása, melyben a városi [megyei] levéltár is elhelyezésre kerül”*. A régi álomként megvalósuló új épület, a Tudásközpont megold számtalan régi problémát, de egyben új kihívásokat is támaszt: a könyvtár működésének radikális átalakítását vonja magával. Mivel az építkezés nagyságrendje miatt a kivitelezés lebonyolítása kormányzati felügyelet alá kerül, tovább nehezedik a kivitelező, a megrendelő önkormányzat és a finanszírozó kormányzat közti kommunikáció. Ebben az összetett helyzetben a könyvtárszakmai érdekek képviselője fokozott erőfeszítéseket követel meg. A körültekintő érdekegyeztetés az önkormányzati fenntartású könyvtár, és az állami fenntartású levéltár közös épület használatában is meg kell jelenjen. A 2019-es önkormányzati választások következtében a szekszárdi önkormányzat ellenzéki többségűvé vált, a polgármester Fideszes maradt. Ennek a működését tovább nehezíti a források elvonásának, illetve a feladatok megnövekedésének, azáltal az önkormányzati gazdálkodás ellehetetlenülésének a veszélye.

2.2.2 Gazdasági tényezők

Tolna megye

- Az ország területének 4%-a található Tolna megyében. Tolna megye lakónépessége 2020. január 1-jén 216 ezer fő volt, 0,9%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban, népességcsökkenése folyamatos. Tolna az ország egyik legritkábban lakott megyéje, 1 km²-re 59 fő jut. A megye településeinek száma 109 db. Tolna megyében 11 város található, egyik lakosság száma se haladja meg az 50 ezer főt.
- A 311/2007. (XI.17.) kormányrendelet Kedvezményezett kistérségnek minősíti a hátrányos helyzetű kistérségeket, hátrányos helyzetűnek minősíti a Dombóvári és leghátrányosabb helyzetűnek a Tamási kistérséget.
- A munkanélküliségi ráta 2,9%-ot ért el, ami 0,5 százalékponttal meghaladta az egy évvel korábbit. A munkaerőpiacon 95 ezer fő foglalkoztatottként, 3 ezer fő munkanélküliként jelent meg. A járvány következtében a munkanélküliek száma nőtt, a változás mértéke kisebb volt az országosnál. A tartósan állás nélkül lévők száma 23%-kal meghaladta a 2019. júniusit.
- 2020-ban a foglalkoztatási ráta 57,9%-ot tett ki, ami 0,5 százalékponttal meghaladta az egy évvel korábbit, ezer lakosra a megyében 171 regisztrált vállalkozás jutott. Főtevékenységük alapján a társas vállalkozások a kereskedelemben, a tudományos és műszaki tevékenységben, valamint az építőipar és az ipar területén, az önálló vállalkozók a mezőgazdaság és az ingatlanügyletek nemzetgazdasági ágakban fordultak elő leggyakrabban.
- A megyében a foglalkoztatottak nagyobb aránya dolgozik a mezőgazdaságban és az iparban, mint az országos átlag. Paksi Atomerőmű Tolna megye legnagyobb munkáltatója. A szolgáltatási szektorban foglalkoztatottak aránya kisebb, mint az országos átlag. Az ipari és építőipari termelés is az országosnál gyorsabb ütemben nőtt, az egy lakosra jutó összegek viszont számottevően elmaradtak a hazai átlagtól, még úgy is, hogy a megyénk GDP-jét erősen feltolja a Paksi Atomerőmű. A felépülő PAKSII hosszú távon is meghatározó gazdasági szereplőként tartja meg az atomerőművet.
- A megyében megépült M6-os autópálya, és a Szent László híd egyelőre még nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, kevésbé volt hatásuk a gazdasági fejlődésre, viszont tervezik meghosszabbítását a horvát határig. Kalocsánál új Duna-híd épül, ami tovább erősítheti a megye alföldi térséggel való kapcsolatát.

Szekszárd

- Tolna megye székhelye Szekszárd, Budapesttől 150 km-re, a magyar-horvát határtól mindössze 50 km-re fekszik. A dél-dunántúli régióban található 96 km² területű, 33 ezer lakosú megyei jogú város a régió egyik legfontosabb kereskedelmi, gazdasági és kulturális központja, alapvetően mezőgazdasági város, ipara kevésbé fejlett. A város egyik nagy problémája a jobb megélhetés reményében elvándorló fiatalság.
- A regisztrált vállalkozások esetében túlnyomó többségben vannak az egyéni vállalkozások és az alkalmazott nélküli cégek, illetve a mikro vállalkozások. Szerencsére a városban jelen van néhány nagyfoglalkoztató is: a '70-es évekbeli iparfejlesztés leányvállalataiból alakult autóipari beszállítói kör cégei.
- A város borászatai kevés foglalkoztatottnak biztosítanak állandó munkalehetőséget, a szőlőtermesztés időnyomunka jellegéből adódóan. Viszont Szekszárdot sokan keresik fel a bor miatt, így jelentős bevételt remélhet a város a fellendülő turizmusból és vendéglátásból. A szálláshelyek növelésében élen járnak a helyi borászatok, de a kormányzat a helyi önkormányzattal közösen is nagy szállodaépítést tervez a Modern Városok Program keretében. A járvány miatti intézkedések következtében sok kereskedelmi szálláshely zárva tartott március második felétől, a kitörési pontként kezelt turizmus fejlődése a járványhelyzet miatt megakadt, és a hosszútávú kilátásai bizonytalanok.

Összegzés

- A könyvtárak kötelező és vállalt feladatainak teljesítése nagymértékben függ a gazdasági helyzettől. Megyei könyvtárként feladatunk biztosítani a megyében az ötezer fő alatti települések ellátását, a megye módszertani feladatait és a szekszárdi lakosság ellátását. A közgyűjtemények 2013-as reformja óta az első két feladatra megfelelő állami forrást biztosít kormányzat. Előre láthatóan ezek a források az elkövetkező években is a rendelkezésünkre fognak állni.
- A forrásoknak csak egy részét garantálja jogszabály, más részét a fenntartó gazdasági helyzete határozza meg. Szekszárd teherbíró képességéhez mérten kimagaslóan támogatja a könyvtárat, ennek a támogatásnak a mértéke mégis kisebb, mint más megyei könyvtárak esetében.
- Az esélyegyenlőség biztosítása a művelődés, kultúra, oktatás területén továbbra is meghatározó feladat marad. A kiegészítő források keresése minden intézmény számára fontos érdek. Az önkormányzati és állami pályázatok mellett továbbra is nagy szerepe van az uniós pályázatoknak, illetve a különféle együttműködéseknek és megállapodásoknak, de ezek a források nehezen tervezhetők.

2.2.3 Társadalmi tényezők

- Tolna megye lakónépessége 2020. január 1-jén 216 ezer fő volt, 0,9%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban, népességcsökkenése folyamatos. (2015-ben a lakosságszám még 223 618 fő volt.)
- 2020 I. félévében összesen 951 gyermek jött a világra, és 1630 fő hunyt el. Az élveszületések száma 9,3%-kal több, a halálozásoké 2,7%-kal kevesebb volt, mint 2019 azonos időszakában.
- A születések és a halálozások egyenlegeként kialakult természetes fogyás 679 fővel csökkentette a megye lakónépességét, ez a veszteség 16%-kal kisebb lett a 2019. I. félévinél. A természetes fogyás népességre vetített 6,3 ezrelékes megyei értéke kedvezőtlenebb volt az országos átlagnál (4,1 ezrelék).
- A népesség korösszetétele romlik, lakossága előregedőben van, mivel folyamatosan csökken a 45 éven aluliak aránya. 2020-ban az előző évhez viszonyítva 0-45 évesig: korcsoportonként változóan: 96-99%, míg a 45 éven felüliek aránya növekszik: korcsoportonként változóan: 102-105%.
- 2020 II. negyedévében Tolna megyében a 15–74 éves népesség 59,6%-a, 98 ezer fő volt gazdaságilag aktív, számuk 0,2%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Az aktivitási arány 2,7 százalékponttal elmaradt az országos átlagtól.
- A bruttó és nettó átlagkereset – a közfoglalkoztatottakkal együtt számítva – egyaránt 12,7%-kal múlta felül a 2019. I. félévét, folytatva a korábbi időszakok emelkedő tendenciáját. A növekedés üteme meghaladta az országos átlagot, egyben a megyék és a főváros körében a legmagasabb volt. Az alkalmazottak 6,0%-kal kevesebbet kerestek az országos átlagnál.
- A versenyszférában 11,8%-kal, 394 ezer forintra, a költségvetési szférában 15,3%-kal, 327 ezer forintra emelkedtek a keresetek.
- Tolna megyében 2020. június végén 9 ezer álláskeresőt tartottak nyilván. Számuk az országos átlagnál nagyobb mértékben, 58%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A jelentős emelkedés hátterében a koronavírus-járvány első hullámát követően a személyes kapcsolatok korlátozásának feloldása, és így az aktív munkakeresés megindulása állt.
- Az álláskeresők között a legnagyobb aránya (40%) a legfeljebb az általános iskola 8 osztályával rendelkezőknek volt, emellett 29%-uknak szakmunkás, szakiskolai bizonyítvány, 26%-uknak érettségi, illetve technikum a legmagasabb végzettsége, 4,5%-uk pedig diplomás volt.

- A lakásépítések országosan 2016 óta tartó felfutásával párhuzamosan 2020 I. félévében Tolna megyében az előző év azonos időszak 45-ről 66-ra (országosan 34%-kal) nőtt az épített lakások száma. A lakások közel fele a megyeszékhelyen, több mint egyharmada a megye kisebb városaiban, fennmaradó része pedig községekben épült. Mindhárom településtípus esetében bővült az átadott lakások száma. (KSH 2020)
- A népszámlálási adatsorok települési képe a 2011-es népszámlálási adatok alátámasztják, hogy Szekszárd lakosság száma folyamatosan csökken, és előregszik, és a továbbiakban is erre lehet számítani.
- A migrációs mutatókat tekintve láthatjuk, hogy az állandósuló helyváltoztatásnál lényegesen magasabb az ideiglenes jellegű áttelepülések száma. Vélhetőleg ezt az „ideiglenes munkavállalás” eredményezheti, illetve a munkavállalással kapcsolatos helyváltoztatás.
- A 2011. évi népszámlálás legmagasabb befejezett iskolai végzettségeit bemutató táblázatából látható, hogy Szekszárdon a hét évesnél idősebb lakosság közel egy harmada érettségivel rendelkezik, illetve közel azonos aránnyal szerepel a nyolc általános iskolai és a felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma. Az iskolázottsági mutatók a megyei átlag feletti, de az országos átlag alattiak. Az intézményellátottság megfelelő.
- Tolna megye és Szekszárd társadalmának problémái (*elvándorlás, népességfogyás, a magasan kvalifikált munkavállalók alacsony számaránya, elszegényedés, elöregedés, elmagányosodás, kevés tőkeerős vállalkozás, növekvő munkanélküliség, közösségek összetartó ereje csökken, olvasáskultúra változása*) mélyen meghatározzák a könyvtár potenciális használóinak körét.
- Ebből következően a könyvtár nagyon fontos társadalmi feladata az esélyteremtő programok, élethosszig tartó tanulás, másodlagos írásbeliség, közösségek, környezettudatosság támogatása, új technológiák nyújtotta szolgáltatások fejlesztése.

2.2.4 Technológiai környezet

- A másodlagos vizualitás korában vagyunk, amihez a könyvtárak még nem zárkóztak fel tökéletesen. Minél nagyobb az elsajátítandó technikai, technológiai ismeretanyag, annál nagyobb a leszakadó rétegek tudásbeli hiánya, digitális írástudatlansága, elesettsége.
- A problémakör három részből áll, és a könyvtáraknak mindháromra választ kell adniuk:
 - a technika fejlesztése
 - a technikát kezelő könyvtári személyzet tudásának fejlesztése
 - a technika használatának átadása, felhasználóképzés

- A technológiai környezet, annak fejlődése a könyvtár egyes céljaival szemben fejti ki hatását:
 - a távhasználat erősödése azt jelenti, hogy a könyvtárhasználó csak virtuálisan, valójában nem lépi át a könyvtár falait, ami gyengíti a könyvtár valós közösségi tér funkcióját, virtuálisan nem, de valóságosan elidegenít
 - az elektronikus dokumentumokra vonatkozó jogi környezet (a technológiai környezet szempontjából megkerülhetetlen) akadályozza a szabad információáramlást
 - a könyvtár jogkövető intézményként lépéshátránnyal indul a szerzői jogra nem ügyelő online tartalomszolgáltató közösségekhez képest
 - a pusztán képi vizualításra épülő eszközöket forgalmazó szolgáltatók (YouTube, Netflix, stb.) elkényelmesítenek és eltérítik a könyvtárhasználót
- A könyvtár feladata a szembenállás helyett a párhuzamosság keresése, kiépítése, új vagy egyedi, mások által nem nyújtott szolgáltatásokkal.
- A stratégiát befolyásoló, megkerülhetetlen technológiai tényezők:
 - mobil internet, vezeték nélküli hálózatok kiépülése, és az ezeket kezelő eszközökre írt alkalmazások ugrásszerű növekedése
 - elektronikus dokumentumok alkalmazásának igénye a felhasználók részéről, és a dolgozók részéről az eredményes csoportmunka érdekében
 - tömeges digitalizálás és felhasználó-központú, online hozzáférhetővé tétel
 - e-könyvek terjedése (a jogi háttér szorításának ellenére)
 - elektronikus ügyintézés terjedése
 - fogyatékkal élők életkörülményeinek javulása információtechnológiai eszközök alkalmazásával
 - a könyvtárak feladatköréhez igazodó állományvédelmi és dokumentumkezelő eszközök fejlődése (RFID, dokumentum-visszavevő trezor, ePrints, stb.)
 - freeware szoftverek, alkalmazások és CC dokumentumok, Open Access széles körű terjedése
 - az IT eszközök segítségével az egyén is könnyen tartalomszolgáltatóvá, tartalommegosztóvá válhat, akivel a könyvtárnak keresnie kell a partnerséget
 - a technológiai fejlődés ismereteiről lemaradók számának növekedése
 - irodai szolgáltatások iránti erősödő igény: szkennelés, nyomtatás, spirálozás, laminálás, kötetés, képszerkesztés, kiadványszerkesztés stb.

- a technikát kezelő könyvtári személyzet tudásának fejlesztése, valamint technika használatának átadása, felhasználóképzés a könyvtár vezetésének hosszútávú stratégiai feladata
- Számos tényezőre több piaci szereplő is jut a könyvtár közvetlen környezetében. A könyvtárhasználók akkor fogják információszerzési céllal felkeresni a könyvtárunkat, ha többet tudunk nyújtani az otthoni internethasználatnál. Mivel a könyvtárak elsősorban nem üzleti intézmények, hanem segítők, információs intézmények állami támogatással, ezért a gyűjteményére támaszkodva szakértelemmel kell szolgáltatnia, illetve olyan kulturális, információs területeket is kell keresnie, és a kor kihívásainak megfelelő eszközökkel lefednie, amiben nincs vetélytársa. A könyvtárnak nagy sávszélességű, lehetőleg optikai kábelen elérhető, gyors internethálózatot kell fenntartania, erre az online szolgáltatások és a tartalom- és FreeWiFi szolgáltatás miatt is szükség van.
- Leginkább az e-könyvek kölcsönzésére vállalkoznának a könyvtárak, de a szerzői jogi akadályok ezt nem teszik lehetővé. Magyarországon nem létezik ma e-könyv kölcsönzési szolgáltatás.
- Könyvtárunk a saját előállítású digitalizált dokumentumok mellett a digitalizált dokumentumok használatát előfizetéssel biztosíthatja: kurrens folyóirat előfizetéssel, az Arcanum Digitális Tudománytár (több mint 8 millió dokumentum), a HUNGARICANA, vagy az EISZ (folyóiratok, szakkönyvek, lexikonok, szótárak stb.) előfizetőjeként, a szerzői kiadásban megjelent művek esetén (self-publishing) a Publio kiadó szinte a teljes magyarországi kínálatot teszi elérhetővé a Scribden havi díjas előfizetés formájában.

2.2.5 Jogi környezet

- A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtártól állandó alkalmazkodást követel meg a jogi környezet folyamatos változása.
- A Könyvtári Intézet honlapján naprakészen követhetőek a hatályos jogszabályok: <https://www.ki.oszk.hu/informacioszolgalattas/hatalyos-jogszabalyok>
- A jogszabályok változásához igazodva rendszeresen aktualizáljuk a könyvtár működési dokumentumait.

3. STRATÉGIAI CÉLOK

3.1 ÁTFOGÓ CÉL

KÖNYV – KULTÚRA – KÖZÖSSÉG

Az információ megszerzésének és átadásának a jövőben is az olvasás marad az alapja. A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár az olvasáskultúra alapintézményeként mindenki számára összehangolt, egységes és sokrétű nyilvános könyvtári és információs szolgáltatásokat biztosít. Feladata a meglévő gyűjtemény használóközpontú fejlesztése, az információ és tudás terjesztése.

Minősített könyvtárként célunk, hogy **szolgáltatásainkat** megújítva költözzünk az **új épületbe**, ahol közösségvezérelt könyvtárként, zöld könyvtárként, családbarát könyvtárként és **digitális tartalomszolgáltatóként** várunk mindenkit.

- Célunk, hogy a használóink azért jöjjenek hozzánk, mert a könyvtár működését nem csak számukra, de velük együtt találjuk ki.
- Célunk, hogy a zöld könyvtári címet ne csak az új épület adta lehetőségek miatt érdemeljük ki, hanem a könyvtár is ekként működjön. Feladatunknak tekintjük a szemléletformáló ismeretterjesztést, az ökológiai információk gyűjtését, és a rájuk épülő szolgáltatások fejlesztését, a környezettudatos intézményi működést, valamint elkötelezett, új olvasói közösségek bevonását.
- Célunk a Családbarát Hely cím elnyerése, ezért az általunk nyújtott szolgáltatások, és a könyvtári miliő kialakításában figyelembe vesszük a használóink és munkatársaink családi körülményeit és igényeit.
- Digitális tartalomszolgáltatóként célunk a tértől és időtől független szolgáltatások biztosítása, az egész életen át tartó tanulást támogató oktatási-képzési szerep erősítése, és folyamatos megújítása, a kulturális sokszínűség, az esélyegyenlőség támogatása.
- Célunk a használók számának növelése, ezzel párhuzamosan a könyvtárban töltött idő, és a könyvtárhasználatok gyakoriságának növelése. Ugyanolyan fontos a régi könyvtárhasználók megtartása, mint az, hogy az új épület adottságait kihasználva új olvasói rétegeket vonzzunk be.
- A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár a megye könyvtáraival közösen biztosítja a szabad, korlátozás nélküli hozzáférést minden nyilvánosság számára készült dokumentumhoz és információhoz az esélyegyenlőség és a demokrácia elvét követve, ezzel javítva a megye lakosságának életminőségét.

3.2 KULCSTERÜLETEK

- Felkészülés a Tudásközpontba költözésre
- Szolgáltatásfejlesztés
- Digitális szolgáltatás
- Minőségirányítás

3.2.1 FELKÉSZÜLÉS A TUDÁSKÖZPONTBA KÖLTÖZÉSRE

- **Működés újraszervezése**

Az új épület adta lehetőség szükségzerű változtatásokat is jelent. A különböző helyszíneken működő könyvtár egy épületbe kerül. A könyvtár új térszerkezete által felszabaduló humán erőforrás új feladatokat lát el az új szolgáltatási terekben.

Beavatkozási pontok:

- osztálystruktúra újragondolása a Tudásközpont épületadottságainak tükrében
- SZMSZ átdolgozása
- munkaköri leírások aktualizálása
- új munkakörök kialakítása, HR stratégia aktualizálása

- **Gyűjteményszervezés**

Egy helyre kerül a könyvtári állomány: megnöveljük a szabadpolcon elhelyezett dokumentumok számát, a régi épületadottságok miatt elaprózott állományrészeket összeolvasztjuk, ebből fakadóan megváltoztatjuk a lelőhelyeket. Az RFID technológia megteremti a lehetőségét az önkiszolgáló, a 24 órás kölcsönzésnek, a korszerű állományvédelemnek és állomány-nyilvántartásnak.

Beavatkozási pontok:

- építészeti tervek ismeretében állomány elhelyezésének megtervezése
- állományapasztás
- lelőhelyek változtatása
- RFID etikettezés
- önkiszolgáló kölcsönzés feltételeinek megteremtése

- **Új szolgáltatási helyszínek kialakítása**

A Tudásközpont lehetőséget teremt olyan új szolgáltatások kialakítására, amire a régi épületeink alkalmatlanok voltak. Az új tereket nekünk, könyvtárosoknak kell

tartalommal megtöltenünk, amelyre már most el kell kezdeni a felkészülést, tervezés, képzés, jó gyakorlatok megismerése, közösségépítés révén.

Beavatkozási pontok:

- közösségi alkotóműhely (makerspace)
- ifjúsági klub
- Europe Direct Tolna- Európai Információs Pont
- könyvesbolt-antikvárium
- oktatóterem, előadóterem
- audio-szoba
- baba-mama szoba
- turisztikai információs pont
- Pick-pack pont

- **Zöld könyvtár**

A könyvtár tereinek és mindennapi működésének a környezettudatos szemlélet jegyében kell formálódnia, lehetőség szerint megjelenítve az ember és a természeti környezet közötti harmóniára való igényt. A kapcsolódó új szolgáltatások, programok, klubok tölthetik meg tartalommal a könyvtár szemléletformáló tevékenységét.

Beavatkozási pontok:

- állomány, magkönyvtár
- környezettudatos működés
- zöld tető, terasz, aulában fa, légtisztító növényekből álló beltéri fal, vegyszermentes közösségi kert
- park az épület körül, olvasó-lugas
- „Gemenc kapuja”

- **Együttműködés elmélyítése a Levéltárral**

Az állami fenntartású levéltár és az önkormányzati fenntartású könyvtár felveti az épület és a közös használatú terek működtetésének problémáját.

Beavatkozási pontok:

- közösen működtetett szolgáltatások (portaszolgálat, biztonság, energetika, karbantartás, takarítás)
- éves munkatervek összehangolása
- közös munkacsoport

3.2.2 SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉS

- **Könyvtári szolgáltatások**

A minőségirányítás elvein alapuló szolgáltatásfejlesztés elengedhetetlen eleme a könyvtár megújulásának.

Beavatkozási pontok:

- önkiszolgáló kölcsönzés
- „Az én könyvtáram” projektjeinek megvalósítása
- ismeretterjesztő előadások, rendszeresen, népfőiskola jelleggel
- zenei foglalkozások
- robotika, programozás oktatása gyerekeknek
- 3D nyomtatás
- magántanári adatbázis építése, ajánlása
- csendes óra autistáknak
- vakok számára alkalmas számítógép
- a könyvtár dokumentumaira alapozva marketing célú szolgáltatások

- **Könyvtári szolgáltatások külső helyszíneken**

A társadalmi ismertségünk, elfogadottságunk és presztízszünk növelése érdekében szükséges, hogy proaktív szolgáltatást nyújtsunk a könyvtár falain kívül.

Beavatkozási pontok:

- fejlesztjük az „otthonkönyvtár” szolgáltatást (együttműködés a házigondozói szolgálattal)
 - biblioterápiás szolgáltatás szociális intézményekben, egyházaknál
 - jelenlét állandó helyszíneken (orvosi rendelők, vendéglátóhelyek, nagyobb cégek)
 - kitelepülés alkalmi helyszínekre (városi rendezvények, partnerintézmények, rendezvénybusz)
 - strandkönyvtár
 - „könyvszekér” (antikvár könyvek kereskedelme)
 - könyvszekrény (könyvsere)

- **Zöld könyvtár**

Célunk működésünkben és arculatunkban megjeleníteni az ökológiai együttéléstan szempontjait, csatlakozni a zöld könyvtári mozgalomhoz, elnyerni az IFLA Zöld Könyvtár Díjat.

Beavatkozási pontok:

- tematikus kiemelés
- környezettudatos működés
- előadások, programok
- táborok, klubok
- zöld oldal fejlesztése a honlapon
- rendszeres online megjelenések

- **Területi ellátás, Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR)**

Segítjük a minőségirányítás elveinek megfelelő működés megvalósulását a megye nyilvános könyvtáraiban, és a KSZR szolgáltatóhelyeken. Folytatjuk az egységes szolgáltatási rendszer kiépítését a KSZR-ben.

Beavatkozási pontok:

- minőségirányítás a nyilvános könyvtárakban
- minőségirányítás a KSZR-könyvtárakban
- az összes kistéleplési könyvtár állományának egységes adatbázisba szervezése

3.2.3 DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁS

- **Portálfejlesztés**

A digitális szolgáltatások avulása gyorsabb, mint a többi könyvtári szolgáltatásé, ezért ezen a területen különösen fontos a naprakész fejlesztés. A meglévő használói igényt felerősítette a vírus adta különleges helyzet. Célunk a honlap látogatottságának növelése, a könyvtár társadalmi beágyazottságának elmélyítése.

Beavatkozási pontok:

- beiratkozáshoz kapcsolódó jogosultság az online elérhető adatbázisokhoz
- online időszaki kiadványok előfizetése
- e-könyvolvasók kölcsönzése
- könyvtári applikáció fejlesztése
- használói javaslatok befogadása

- **Helyismeret**

A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (KDS) azt a feladatot tűzi ki számunkra, hogy a csak nálunk megtalálható (helyismeret) dokumentumok bekerüljenek az országos elérésű adatbázisba és szolgáltatási rendszerbe.

Beavatkozási pontok:

- helyismereti állomány digitalizálása
- helyismereti cikk adatbázis konvertálása
- a digitális állományra épített szolgáltatásfejlesztés
- Tolna megyei digitális tudástár építése

- **WEB2-es jelenlét növelése**

A könyvtárak hagyományos szolgáltatásait a használói szokások átalakulása miatt szükségképpen ki kell terjesztenie az online térbe. Ezt a folyamatot tovább erősítette a vírushelyzet. A rendkívüli helyzetben kialakult gyakorlatainkat folytatnunk kell.

Beavatkozási pontok:

- saját készítésű, szolgáltatásainkhoz kapcsolódó online videótartalmak megosztása
- YouTube-, Instagram-, Wikipédia-profil fejlesztése

- **Online oktatás**

A könyvtár hagyományos oktatási szerepét ki kell terjesztenie az online térbe is.

Beavatkozási pontok:

- digitális szakadék csökkentése (szövegszerkesztés, adatátviteli-, okoseszközhasználat, közösségi oldalak kezelése, internetes vásárlás, táblázatkezelés, E-ügyintézés)
- „digitális bennszülöttek” továbbképzése (online etika, biztonság)
- „okosóra” (okos eszközök használatának segítése, esetleg közösségi szolgáltatók bevonásával)

3.2.4 MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS

- **Felkészülés a minősített könyvtár cím megújítására**

A 2020-ban elnyert Minősített Könyvtár cím kötelez minket a megkezdett munka folytatására.

Beavatkozási pontok:

- mérési pontok beépítése a folyamatokba
- új folyamatok azonosítása és leírása
- teljesítményértékelési rendszer fejlesztése, teljesítménymutatók kidolgozása
- szervezeti kultúra fejlesztése, szakmai napok, csapatépítő tréning és tábor
- vezetőségi tréning külső szakértővel, menedzsment szemléletű továbbképzés
- új kollégák mentorálási szabályzatának elkészítése, megvalósítása
- regionális kapcsolatépítés
- marketing szemlélet a szolgáltatások megújításánál

- **Közösségfejlesztés**

A könyvtár kiemelt feladatának tekinti, hogy otthont adjon az olvasás társas élményének. A könyvtárhoz kötődő közösségeket szervezünk, előzetes igényfelmérés alapján. A könyvtárhoz erősen kapcsolódó közösségek biztos alapot jelentenek a Tudásközpontban megújuló működéshez.

Beavatkozási pontok:

- klubok felnőtteknek (olvasóklub, hangverseny, színház, kiállítás, filmklub, bakelit, helytörténeti, nyugdíjas könyvtárosok, egyedülálló szülők, utazó-túrázó, gasztro, játék, ezoterika)
- klubok, táborok a gyermek- és ifjúsági korosztály számára (olvasóklub, kreatív és interaktív irodalom, képregény, manga, fantasy, diafilm, játék, drámajáték, kézműves, programozó, zöld)
- együttműködés erősítése civil szervezetekkel, segítséggel őket támogató szervezetekkel és egyházakkal
- meglévő és potenciális olvasók bevonása (regionális olvasói felmérés)

- **Társadalmi szerepvállalás**

Az új könyvtár mindenki könyvtárává kell, hogy váljon. A Cselekvő Közösségek Projekt által népszerűsített módszerek elsajátítása, adaptálása és bevezetése segít minket társadalmilag elismert, közösségvezérelt könyvtárrá válni.

Beavatkozási pontok:

- társadalmiasítás módszertanának megismerése, gyakorlatának bevezetése
- a könyvtárhoz kapcsolódó közösségekből, partnerintézményekből kialakított fókuszcsoportok
- munkatársak ösztönzése, hogy vegyenek részt a szakmai szervezetek, az érdekképviselő és a civil szervezetek munkájában
- arculati kézikönyv
- országos szakmai konferencia szervezése
- publikálás az országos szaksajtóban

4. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- A stratégiai tervet a munkatársak bevonásával a MIT állította össze, és az igazgató hagyta jóvá.
- A stratégiai tervet a könyvtár tájékoztatás/elfogadás céljából benyújtja a fenntartónak.
- A stratégiai terv 2021. február 1-én lép életbe, mely alapján készülnek el az éves cselekvési tervek, részhatáridők és felelősök meghatározásával.